

KVĚTEN 2016

LISTY

UNIVERZITY OBRANY

Univerzita
obraný

Projekt pro
superpočítač

Aféra majora
Šofra

Běžecká
liga

Letecký
pětiboj

Patron
páté roty

ÚSPĚŠNÝ NÁVRAT
Z GUAYANSKÉ DŽUNGLĚ

PŘÍLEŽITOST PRO STŘEDOŠKOLÁKY

**Vyber si svoji životní cestu
Studuj na Univerzitě obrany**

**Nabízíme Ti perspektivní vzdělání v manažérských,
technických a zdravotnických oborech
a jistotu budoucího zaměstnání**

**Využij možnosti souvislého pětiletého nebo šestiletého
magisterského studia a staň se důstojníkem
Armády České republiky!**

www.unob.cz/uchazec

EDITORIAL

OBSAH

- 2** Slavnostní nástup
- 3** Jmenování rektora-velitele
- 8** Přijetí patrona
- 9** Erasmus v Bulharsku
- 11** Branný závod
- 12** Superpočítač Salomon
- 14** Konference PVO
- 16** Noví jaguáři z Guyany
- 20** Erasmus +
- 22** Praxe v Keni
- 23** Stáž ve Francii
- 24** Sportovní den
- 27** Lezecký přebor
- 28** Letecký pětiboj
- 30** Aféra Šoffr

Letošní jaro na Univerzitě obrany opět přineslo celou řadu zajímavých a významných akcí. Tou nejvýznamnější bylo jmenování rektora-velitele do funkce pro druhé čtyřleté období. Mezi dalšími lze jmenovat slavnostní nástup univerzity pořádaný u příležitosti 71. Výročí ukončení druhé světové války v Evropě a s ním spojeného Dne vítězství, či ukončení a vyřazení absolventů dalšího běhu Kurzu Generálního štábu. Slavnostní událostí bylo i připomenutí Dne učitelů, jež bylo spojeno s promocemi absolventů doktorských studijních programů brněnských fakult.

Mezi všemi těmito významnými momenty by se snadno mohla ztratit událost, která mnohdy projde bez většího povšimnutí, ačkoli pro život univerzity je přímo klíčová. Jedná se o přijímací zkoušky. Na brněnských fakultách proběhly v druhé polovině dubna, Fakulta vojenského zdravotnictví na své uchazeče zatím čeká a testovat jejich znalosti, schopnosti a dovednosti bude až v průběhu měsíce června. Letošní přijímací řízení s sebou přineslo několik změn. Tou největší je doplňující přijímací řízení na Fakultu vojenských technologií, které je zaměřené na uchazeče, kteří splnili podmínky přijímacího řízení na Fakultu vojenského leadershipu, ale pro vysoký zájem uchazečů nebyli přijati. Přijímací řízení je dlouhodobý a na přípravu náročný proces, ze kterého je navenek vidět jen jedna část – přijímací zkoušky. Administrativní činnost prováděná příslušníky studijních skupin fakult a dalšími pracovníky, bez které by univerzita nové uchazeče nabírat nemohla, zůstává skryta. Doufáme, že letošní přípravy se vyplatily a Univerzita obrany v novém akademickém roce přivítá v prvních ročníchích studenty, kteří budou v následujících letech nejen studovat, trénovat a připravovat se na budoucí povolání, ale také se ctí reprezentovat univerzitu na soutěžích, branných i jiných závodech, zahraničních studijních pobytech a stážích.

Salomon!

Čtvrtletník Univerzity obrany

Ročník 12 / číslo 3
akademický rok 2015/2016

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Viktor Sliva
victor.sliva@unob.cz

Redakční rada
předsedkyně
Ing. Hana Vlachová, Ph.D.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor prezentační a produkční
Vojenský historický ústav
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OPP VHU a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 10. 5. 2016
Číslo 3 vyšlo: 27. 5. 2016

Moderní Univerzita obrany podporuje efektivní a plně profesionální armádu

Viktor Sliva

Ve čtvrtek dopoledne se v Kasárnách Šumavská uskutečnil slavnostní nástup příslušníků Univerzity obrany konaný u příležitosti 71. výročí ukončení druhé světové války na evropském kontinentu a u příležitosti Dne vítězství. Rektor-velitel UO brigádní generál Bohuslav Příkryl ve svém projevu hovořil o průběhu a důsledcích zmíněného válečného konfliktu, ale také o roli vojenské vysoké školy v kontextu rezortu obrany.

Úvod shromáždění, jehož hosty byli spolu se starostkou městské části Královo Pole Karin Karasovou také představitelé čtrnácti partnerských spolků a organizací válečných veteránů, patřil připomínce vojáků i dalších československých občanů, kteří nasazovali své zdraví a životy za naši státní svobodu, nezávislost a územní celistvost v období počínajícím léty 1938/39 až do roku 1945. Jejich osudy by měly být inspirativní jak pro vojáky Armády ČR, tak i pro civilní občany.

Rektor-velitel UO brigádní generál Příkryl ve svém projevu shrnul v hlavních rysech průběh druhé světové války a pak vybídl k zájmu o seriózní zkoumání důležitých aspektů této etapy historie. To by mělo vést k uvědomění si několika racionálních potřeb, na jejichž naplňování by se právě příslušníci Univerzity obrany měli výrazně podílet v oblasti pedagogické, výchovné, vědecko-výzkumné, expertní a analytické. Rektor-velitel zhodnotil také současné postavení UO: „Jsme

dnes vedením rezortu a velením armády vnímání jako perspektivní instituce, která má jasno o své budoucnosti. Budoucnost a prosperita Univerzity obrany však trvale závisí na naší schopnosti vnímat realitu doby, identifikovat a respektovat skutečné potřeby našich partnerů a tomu přizpůsobovat i naše aktivity.“ V závěru pak generál Příkryl oslovil přítomné příslušníky i zaměstnance vysoké školy, v jejímž čele bude stát i v dalším funkčním období: „Společně budujeme moderní Univerzitu obrany, a tím podporujeme efektivní a plně profesionální armádu, na níž se mohou spolehnout nejen naši občané, nýbrž i občané společených států a obyvatelé zemí zmítaných nepokoji a občanskými konflikty.“

Slavnostní nástup u příležitosti Dne vítězství zakončil pochod nastoupených jednotek. Zástupci vedení Univerzity obrany se poté v Erbovním salonku Klubu UO sešli s představiteli partnerských spolků a organizací válečných veteránů.

Prezident jmenoval generála Příkryla do funkce rektora UO na druhé funkční období

Vladimír Šidla
Foto: Hana Brožková,
fotoarchiv KPR

Rektor Univerzity obrany brigádní generál prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D., byl jmenován ve čtvrtek 12. května 2016 na Pražském hradě prezidentem republiky Milošem Zemanem do funkce rektora na druhé funkční období.

Prezident republiky jmenoval brigádního generála Bohuslava Příkryla rektorem Univerzity obrany na návrh ministra obrany. Ten vycházel z rozhodnutí Akademického senátu Univerzity obrany, který kandidáta na rektora zvolil na svém zasedání 16. března letošního roku. Funkční období nově jmenovaného rektora jediné vojenské vysoké školy v ČR potrvá od 1. srpna 2016 do 31. července 2020.

Mezi klíčové priority brigádního generála Příkryla pro druhé funkční období patří zvýšení vážnosti univerzity a dotváření jejího pozitivního obrazu u odborné veřejnosti i ve společnosti jako klientsky orientované školy. Nově jmenovaný rektor bude usilovat o rozvinutí vysokého potenciálu školy ve vzdělávací a tvůrčí činnosti; dosažení úplné finanční stability univerzity spolu s postupným vyrovnáním vnitřního investičního dluhu a přípravu univerzity na nové podmínky dané novelou zákona o vysokých školách.

„Cítím velkou zodpovědnost a připravenost vyvinout maximální úsilí a nasaze-

ní, aby v rámci mého druhého funkčního období byla naplněna nedávná slova prezidenta republiky o potřebě posílení role Univerzity obrany,“ uvedl brigádní generál Příkryl při svém jmenování.

Slavnostního ceremoniálu se zúčastnili ministr obrany Martin Stropnický, ministryně školství Kateřina Valachová, předseda Akademického senátu Univerzity obrany prof. Jiří Kassa a další významní hosté.

V rámci ceremoniálu jmenoval prezident republiky také rektory dalších vysokých škol: prof. Ing. Kamila Kuču, Ph.D., rektorem Univerzity Hradec Králové pro první funkční období a JUDr. Mgr. Josefa Salače, Ph.D., rektorem Policejní akademie na druhé funkční období.

„Těm dvěma, kteří nastupují druhé funkční období, blahopřeji k důvěře. Protože v prvním funkčním období jsme někdy voleni na základě slibů, ale v druhém funkčním období na základě skutků,“ uvedl během ceremoniálu prezident Miloš Zeman.

Chci, aby absolventi byli na svou školu hrdí

Viktor Sliva

Ještě před jmenováním z rukou prezidenta republiky jsme rektora-velitele brigádního generála Bohuslava Příkryla požádali o odpovědi na následující otázky.

1. Pane generále, platí podle Vás při volbě rektora analogie se sportovním prostředím, v němž se říká, že je jednodušší titul získat poprvé, ale obtížnější je obhájit ho?

Dalo by se velmi zjednodušeně odpovědět, že ano a podložit to příklady kolegů rektorů z ostatních veřejných vysokých škol, kteří se před vstupem do druhého funkčního období nacházeli v podobné situaci. Situace u Univerzity obrany je však diametrálně odlišná podmínkami,

prostředím a stavem, ve kterém se nacházíme, případně jsme se nacházeli. Tyto podmínky nás nutily v zájmu zachování holé existence školy činit i opatření, která v prostředí, jež je velmi konzervativní a nebojím se říci i značně zahleděné do sebe a tudíž nezpůsobivé vnímat skutečnou realitu, vcelku logicky nevyvolají u všech nadšené ovace.

Na straně druhé pro mě bylo potěšující, a řekl bych až nečekaně překvapivé, množství pozitivních reakcí po vlastní

volbě, které odráží hladinu skutečného dnešního poznání a odhodlání dále rozvíjet univerzitu v intencích potřeb našeho zřizovatele. A to je to, na čem chci do budoucna dále stavět, spíše než se zabývat, pokud zůstaneme ve sportovním prostředí, nesportovním chováním několika jednotlivců.

2. Liší se podle Vašeho názoru postavení UO v době Vašeho prvního mandátu a toho nastávajícího?

Vcelku jednoznačně! Jestliže do prvního mandátu jsem vstupoval v situaci, kdy Armáda ČR a náš zřizovatel rezort MO se v kontextu výsledků naší práce, našeho chování a celkové orientace školy netajily názorem na nepotřebnost UO, tak dnes je tomu diametrálně jinak. Místo, cituji „drakonického snižování“ personálu a redukce finančních zdrojů, jsme v situaci, kdy v rámci prvního mandátu na rozdíl od minulosti nedošlo k žádnému snížení tabulkových počtů školy a redukcí zdrojů. Jsme plně finančně i personálně stabilizováni. Místo deklarované redukce „nepotřebných“ studijních specializací máme zachováno jejich plné spektrum a k tomu i nezbytný „genetický fond“ na úrovni jednotlivých kateder. Akreditací souvislých pětiletých magisterských studijních programů se nám podařilo prosadit konkurenční výhodu, po které touží většina veřejných škol. Místo redukce vojenských hodností, jako tomu bylo u jiných zařízení a útvarů Ozbrojených sil ČR, došlo k podstatnému navýšení hodností v kategorii plukovníků a podplukovníků a tím i ke zvýšení celkového finančního ohodnocení vojáků. Místo opouštění a vyklížení prostor nemovitě infrastruktury dnes prostory opravujeme a i s pomocí evropských fondů budujeme nové laboratoře a učebny ...

Co je však podstatné, je pohled našeho okolí na UO. UO je dnes vnímána jako dynamicky se rozvíjející a nezastupitelné vzdělávací zařízení rezortu MO. Za tímto stavem, který byl nejednou deklarován představiteli rezortu MO a Armády ČR, stojí neskutečně množství práce, které bylo v rámci UO vykonáno. Víím, že to nebylo JEDNODUCHÉ, ale bylo to NEZBYTNÉ. Touto cestou bych chtěl ještě jednou poděkovat všem zaměstnancům za vše, co ve prospěch UO v minulém období učinili.

Pokud bych to vše měl stručně shrnout. Postavení UO před vstupem do nastávajícího mandátu rektora vytváří dobré výchozí podmínky pro to, abychom se již nemuseli zabývat existenčními otázkami, ale naším kvalitativním rozvojem. A o tom jsem pevně přesvědčen.

3. Jaká je Vaše nejvýznamnější zkušenost, kterou jste na postu rektora získal?

V prvé řadě je to ničím nenahraditelná zkušenost spojená s komplexním poznáním skutečného stavu školy a konfrontovaná tím, že pokud se nechcete dostat

do problémů daných nerespektováním požadavků, předpisů a zákonných norem, musíte začít mnoho věcí dělat jinak.

Další cenná zkušenost byla spojena s identifikací a faktickým ztotožněním se se zodpovědností za výkon funkce rektora. Součástí toho bylo i uvědomění si, že důsledky některých činěných rozhodnutí se projeví až po ukončení vašeho mandátu a jedinými reálnými kritérii vašeho hodnocení bude skutečný stav, ve kterém instituci dále předáte a podmínky, které jste vytvořili pro její další rozvoj. Je to situace, kdy bez nadsázky musíte přestat myslet na sebe, začít pracovat na celek a v tomto kontextu činit nestranně a jen ku prospěchu celku. V této souvislosti ode mě můžete občas slyšet, že rektor má za svá rozhodnutí ručit OSOBNĚ a OSOBNOSTNĚ. Tím OSOBNĚ myslím v době svého mandátu a OSOBNOSTNĚ myslím ve vztahu ke své osobě a instituci po ukončení mandátu rektora. Ne vždy tomu tak bývá.

Zde je na místě jen jediná rada, kterou bych na základě všech svých zkušeností ve funkci rektora předal všem, kteří mají ambice vstupovat do vedoucích funkcí, aby tak činili na základě komplexního poznání stavu věcí a uvědomění si své osobní i osobnostní zodpovědnosti.

4. Který okamžik z pohledu rektora považujete v uplynulých čtyřech letech za nejkritičtější?

Byl to jednoznačně rok 2012 a následně první polovina roku 2013. Z hlediska vnějšího prostředí jsme již přepadávali přes pomyslnou hranu a rezort MO hledal alternativu UO. Armáda ČR na základě negativních zkušeností s nenaplněnými sliby z minulosti již nebyla ochotna dát škole další šanci. Problematické se jevíly i naše zahraniční aktivity. Vedení rezortu MO celkově hodnotilo školu jako zdrojově nepřiměřenou, neefektivní a neúčelnou. Vnitřní prostředí školy si i přes snahu realisticky popisovat skutečný stav věci nebylo ochotno připustit vážnost situace. Bylo silně rezistentní a utvrzovalo se v tom, že naše okolí musí respektovat naše přání. Byl to omyl, který může být nebezpečný i nyní.

Složitost situace byla prohloubena i poznáním již zmíněného skutečného stavu a vnitřního prostředí školy. Chyběl čas a bylo nutné se rozhodovat a činit. Bylo nevyhnutelné aplikovat prvky krizového řízení ve svých jednotlivostech a při tom se zabývat i komplexitou řešených problémů. Museli jsme v extrémně krátkém čase připravit návrh na záchranu školy, a to tak, aby plně reflektoval skutečné požadavky našeho zřizovatele, zejména však našeho strategického partnera – Armády ČR. O tom všem přesvědčit naše okolí a svou osobou to i garantovat. Při tom všem se však nenechat ochromit tušením, že jakékoliv špatné strategické rozhodnutí nebo neuspokojivě učiněný

krok může být ve svém důsledku pro školu fatální a další šanci, ne že již nemusíme dostat, ale že ji nedostaneme! Nebyla alternativa. Osobně jsem rád, že toto období je již za námi a teď se můžeme soustředit jen a pouze na naši práci.

5. V době, kdy stojíte v čele Univerzity obrany, došlo k významné změně struktury a podoby studijních programů, kdy dosavadní vojenské bakalářské a navazující magisterské studium bylo spojeno do souvislého pětiletého studijního programu. Jak se tato změna z Vašeho pohledu osvědčila?

Myslím si, že je ještě předčasné provádět celkové hodnocení, když v rámci nových studijních programů máme jen první dva ročníky a žádného absolventa, jenž by byl skutečně hodnocen útvary Ozbrojených sil ČR. Pokud se však na jednotlivé ročníky podíváme v jejich jednotlivosti, jejímž projevem je student, tak lze konstatovat, že kvalita studenta v kontextu potřeb armády je lepší, než tomu bylo v předcházejících typech studijních programů. Zde se rovněž kladně projevuje i rozvíjení studenta cestou školního pluku, což dotváří synergický efekt vedoucí k uvedenému konstatování. Pro to, abychom se ujistili o skutečné kvalitě studentů, předpokládáme v závěru tohoto akademického roku prověření deklarovaných výstupů z učení u jednotlivých ročníků nezávislými orgány. To je pohled z pozice potřeb.

Důležitý je také pohled z pozice očekávání studenta. Zde na základě výsledků profesionálně prováděného sociologického šetření u všech studentů prvního a druhého ročníku ve věci jejich motivace pro studium na UO dostáváme z pohledu vedení školy realistickou odpověď o skutečných motivech pro studium vojenské školy. V tomto kontextu se nepotvrzují názory některých akademických pracovníků ve věci postoje studentů k novým studijním programům, potažmo k motivacím ke studiu na UO. Spíše naopak. Průzkum přinesl mj. i další poznání, které bych zde rád zmínil. Pokud studenti přicházejí na UO, jsou většinou pozitivně naladěni a vyjadřují převážně vysokou míru celkové spokojenosti se školou, poskytovaným zázemím a službami. Pokud však studenti postoupí do ročníků vyšších, zaznamenáváme pokles jejich spokojenosti. A to zejména v takových oblastech, jakými jsou kvalita a způsob realizace výuky, nepříznivé projevy vnitřního prostředí, vlastní přístup ke studentovi, péče o studenta spojená s uspokojováním jeho potřeb apod.

Jestliže se na celou problematiku podíváme realisticky a v kontextu otázky, není důvod se obávat a je zde vysoká pravděpodobnost, že studijní programy se jako celek osvědčí. Co je však důležité a čím se musíme se vši zodpovědností zabývat více, je naše působení a přístup ke studentům, a to jak z hlediska vlastní výuky v rámci daných studijních programů, tak i z hlediska naplňování jejich po-

třeb a očekávání, se kterými k nám přicházejí.

6. Mění se Vaše priority rozvoje UO v porovnání s prvním mandátem?

V zásadě nemění. Dochází pouze k jejich upřesnění na základě vývoje podmínek nebo stavu, ve kterém se nacházíme. Zde se snažím držet zásady, že jedním z atributů práce rektora je vytvářet předpoklady pro udržení dlouhodobé názorové stability jako podmínky nezbytně nutné pro další rozvoj UO. V konečném důsledku i naším zřizovatelem potvrzená dlouhodobá orientace školy nezavdává důvod činit jinak. Systém jako celek je z makro pohledu stabilizovaný a funkční. Nyní je potřebné jej nechat běžet, nezasahovat do jeho „základních mechanismů“ a pečlivě sledovat a vyhodnocovat jeho chování. Na druhou stranu ale deklaruji, že se budeme detailně zabývat analýzou „dílčích mechanismů“ a průběžně provádět taková opatření, která umožňují vlastní vyladění systému. Zde vidím nezastupitelné místo pro vedoucí součástí a pro naplnění jejich zodpovědnosti. Tím deklaruji zásadu, která v následujícím období z mé strany bude rovněž neměnná, a to, že rektor má univerzitu vést a aktivně vstupovat jen do hlavních dějů.

Jedna priorita však oproti předcházejícímu období byla doplněna. Je dána změnou legislativního rámce v oblasti vysokoškolského vzdělávání a je jí institucionální akreditace UO. Jejím naplnění, které současně chápou i jako výzvu, budou podřízeny téměř všechny naše aktivity.

7. Ve volebním prohlášení jste uvedli, že je třeba obrátit úsilí z vnějšího prostředí naší školy směrem dovnitř univerzity. Jak by se to mělo projevit?

Přesně v kontextu vaší otázky. Nyní se vytvořil širší prostor pro uchopení věcí nebo problémů, se kterými jsme nebyli schopni se z různých důvodů zabývat. Jsou to věci zejména uvnitř školy a tím integrujícím prvkem, nebo chcete-li, jak by se to mělo projevit – je kvalita. Kvalita všech našich činností. Kvalitou výuky a tvůrčí činností počínaje a kvalitním

pracovním prostředím konče. Základní nástroj, který by měl být použit pro dosažení deklarovaného stavu, je motivace ve všech jejích podobách.

8. Akademickému senátu byl předložen k projednání návrh „Etického kodexu“. Jaký je cíl a záměr této normy?

Etický kodex, zejména jeho nosná část, a tou je Etické desatero příslušníka UO, považují za jednu ze základních norem školy. S nadsázkou řečeno, měla by to být norma všech norem školy. Norma nepsaná, ale všemi příslušníky školy respektovaná a naplňovaná. Jsem pevně přesvědčen o tom, že škola, jako je UO, která připravuje budoucí důstojníky a měla by být naším okolím vnímána i jako morální autorita, takovouto normou nezbytně potřebuje.

Etické desatero příslušníka UO by mělo být i tím, co přirozeně vymezuje vzorce našeho chování. Ale i tím, čemu se v podobných institucích říká Esprit de corps. A současně i tím, co určuje vztahy mezi všemi příslušníky UO navzájem, jakož i vztahy mezi příslušníky UO a školou jako institucí. Důležité rovněž bude, aby Etické desatero příslušníka UO ctily ve svém jednání a chování i naši absolventi po svém zařazení k výkonu funkcí v Ozbrojených silách ČR.

Tato norma vznikala dlouho. Jsem rád, že se podařilo dosáhnout jednomyslné shody všech vedoucích zaměstnanců školy nejen na její potřebnosti, ale i na jejím obsahu. Touto cestou bych chtěl vyzvat všechny příslušníky UO, abychom ji každý svým dílem uvedli do života a vysokým standardem svého chování také naplňovali.

9. Zbývá Vám z prvního funkčního období nějaký úkol, který si přenesete do období dalšího?

Samozřejmě, že ano a určitě je jich více než jeden. Zmínil bych však jen jeden úkol a z hlediska symboliky i jeden dluh. Úkol se opírá o v minulosti vyřčenou tezi, že rozvoj UO školy je podmíněn rozvojem managementu školy. Zde musím konstatovat, že se doposud, a to i přes veškerou snahu, nepodařilo v podmínkách UO nastavit odpovídající mechanismus vnitřního řízení, který pracuje s agregací odpovídající danému stupni řízení a se zodpovědností za daný stupeň řízení. Za podmnožinu tohoto úkolu považuji i nastavení správných informačních toků v míře podrobnosti odpovídající jejímu přijetí.

Tím dluhem, který ve vztahu k osobní zodpovědnosti považuji za vymahatelný, je péče o naše zaměstnance. Myslím si, že v této větě je z hlediska symboliky řečeno vše.

10. Jak by pod Vaším vedením měla vypadat UO za další čtyři roky?

Odpověď je velmi jednoduchá - jako škola, na kterou jsou její absolventi hrdí a pro zaměstnance je ctí pracovat na UO.

Přednáška Václava Cílka

Další z osobností, které vystoupily se svou přednáškou na půdě Univerzity obrany, se ve čtvrtek 7. dubna stal český geolog, klimatolog, spisovatel, esejista a filosof Václav Cílek, který je veřejnosti znám především jako popularizátor vědy se zaměřením na změny klimatu a prostředí a také na interakce mezi přírodou a civilizací. Z tohoto pohledu také během čtvrteční přednášky formuloval současně i budoucí bezpečnostní hrozby pro Českou republiku.

Václav Cílek svou přednášku stavěl nejen na hluboké znalosti odborné literatury a vědeckých poznatků, ale také na osobní zkušenosti získané během mnoha návštěv muslimského světa od Pakistánu až po Egypt, tedy ve srovnání s Evropou značně odlišného civilizačního okruhu. Poukázal mimo jiné na významnou souvislost mezi proměny životního prostředí a společenskou nestabilitou. Jako příklad uvedl sucho v roce 2010 a následné zvýšení cen obilovin, které v severní Africe a na Blízkém Východě připravilo podmínky pro tzv. Arabské jaro.

Podle Václava Cílka nastanou výrazné klimatické změny, dnes je však obtížné určit jejich formu, protože půjde o výsledky těžko předvídatelných vlivů. Přímý dopad na Českou republiku má zvyšující se sucho, které lze konkrétně doložit nyní již stejnými výnosy obilovin na jižní Moravě a na Vysočině. Nepřímý vliv pak může mít stoupající hladina oceánu a zaplavení pobřežních oblastí včetně přístavů.

Současnou bezpečnostní situaci označuje Václav Cílek za běžný historický stav, na který však nazíráme optikou předchozího výjimečně klidného půlstoletí. Za jednu z cest, jak se připravit na budoucí vývoj, považuje resilienci jako souhrn postupů, které umožňují rodině, obci nebo státu fungovat za změněných nebo podstatně změněných podmínek.

Pplk. David Vališ byl jmenován profesorem

Prezident republiky Miloš Zeman jmenoval podplukovníka doc. Ing. Davida Valíše, Ph.D. na návrh Vědecké rady Univerzity obrany profesorem pro obor Dopravní stroje a zařízení. Slavnostní předání jmenovacího dekretu se uskutečnilo na Pražském hradě ve středu 4. května.

Zástupce vedoucího katedry – vedoucí vědecký pracovník Katedry bojových a speciálních vozidel Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany David Vališ absolvoval v roce 1995 vysokoškolské studium na Vojenské akademii v Brně a na téže vojenské vysoké škole získal v roce 2003 akademicko-vědecký titul Ph.D. V roce 2010 byl na Univerzitě obrany jmenován docentem.

Vědecko-výzkumné zaměření podplukovníka doc. Ing. Davida Valíše, Ph.D., je po celou dobu jeho dosavadní kariéry spojeno s badatelskou činností v oblastech modelování a predikci bezporuchovosti a pohotovosti technických systémů, zkouškám spolehlivosti, především zrychlenému zkoušení bezporuchovosti, posuzování a procesům degradace, stanovení mezních stavů a residuální technické životnosti, vlivům nejistot a neurčitostí na predikci spolehlivosti a posuzování bezpečnosti/rizik. Je všestranným zkušeným vědecko-pedagogickým pracovníkem uznávaným jak univerzitními studenty, tak širokou vědeckou odbornou veřejností doma i v zahraničí.

„Je pro mě čest převzít jmenovací dekret z rukou prezidenta republiky, a to tím spíše, že je současně vrchním velitelem ozbrojených sil,“ řekl krátce po skončení ceremoniálu podplukovník David Vališ, který bude v další práci mimo jiné hledat možnosti uplatnění výsledků svého bádání, jež by měly zlepšit efektivitu údržby a ekonomiku provozu vojenské techniky a ve svém důsledku přinést úspory v řádech desítek milionů korun.

Během ceremoniálu, který proběhl v Tržním sále Pražského hradu, zmínil prezident Miloš Zeman potřebu zviditelnit Armádu ČR a zvláště Univerzitu obrany. Jeho slova spolu s nově jmenovaným profesorem Davidem Valíšem vyslechli i ministr obrany Martin Stropnický, náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky brigádní generál Jan Kaše, rektor Univerzity obrany brigádní generál profesor Bohuslav Příkryl, prorektor pro vědeckou a expertní činnost UO plukovník gšt. profesor Alexandr Štefek a další hosté.

Cenu rektora získal plukovník Daniel Jun

Cenu rektora Univerzity obrany za vědeckou práci v roce 2015 získal vedoucí katedry toxikologie a vojenské farmacie Fakulty vojenského zdravotnictví v Hradci Králové plukovník doc. PharmDr. Daniel Jun, Ph.D. Slavnostní dekret převzal spolu s gratulací a vyjádřením uznání z rukou rektora-velitele Univerzity obrany brigádního generála prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D.

Vědecká práce není o jednom konkrétním úspěchu. Každý výsledek je spojený se spoustou času, který vědec stráví nad odbornými publikacemi, experimenty a hlavně nad jejich vyhodnocováním.

Co je však z vašeho pohledu vaším největším pracovním úspěchem loňského roku? „Hlavním důvodem návrhu na cenu bylo, že jsem hlavní autor nebo spoluautor sedmi kapitol v monografii ‚Handbook of Toxicology of Chemical Warfare Agents‘, která vyšla v roce 2015 a je jednou ze zásadních přehledových publikací v oblasti problematiky bojových chemických látek a ochrany proti nim.“

Co Vás čeká v roce příštím? „Na pracovišti máme skvělý tým lidí, díky kterému se nám daří dělat na řadě zajímavých projektů. I díky jejich práci mohla vyjít již zmíněná publikace. Jinak velkým úkolem, na který se společně chystáme, je vybudování nových laboratoří, ve kterých najde moderní zázemí celá naše katedra. Na to se už moc těšíme.“

A co Vaše osobní cíle? „V práci? No, ideální by byla profesura, ale k tomu je ještě dlouhá cesta,“ s úsměvem ukazuje fialovým tubusem do dálky plukovník Jun.

Univerzita obrany uspěla v žebříčku vysokých škol

Fakulta vojenského leadershipu a Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany zvítězily ve svých kategoriích (zdravotnictví / právo a bezpečnost) v žebříčku nejlepších vysokých škol, který sestavil prestižní časopis Týden. Ten rozdělil vzdělávací instituce do kategorií podle jednotlivých vědních disciplín a hodnotil je na základě vybraných kritérií (například poměr mezi přihlášenými a přijatými uchazeči, vzdělání akademických pracovníků, poměr mezi počtem studentů a vyučujících atd.).

Vyřazení noví důstojníci Generálního štábu

Třicet pět vyšších důstojníků Armády ČR může od posledního březnového dne letošního roku za svou hodností nově používat zkratku gšt. V prostorách klubu Univerzity obrany na Šumavské ulici v Brně byli slavnostně vyřazeni absolventi 29. kurzu Generálního štábu, který nesl historický přídomek generála Vojtěcha Borise Luži, a také souběžně probíhajícího 30. kurzu, v tomto případě pojmenovaného po divizním generálovi Jaroslavu Vedralovi-Sázavském.

Den učitelů na Univerzitě obrany

Význam učitelské profese a nezastupitelné poslání akademického pracovníka vysoké školy si ve středu 23. března připomněli účastníci slavnostního shromáždění u příležitosti Dne učitelů. To se stalo příležitostí k představení nových profesorů a docentů a k udělení dvanácti „Plaket rektora“ za významný osobní přínos ke zkvalitňování systému vzdělávání. Završením Dne učitelů se stala odpolední promoce dvaceti absolventů doktorských studijních programů Fakulty vojenského leadershipu a Fakulty vojenských technologií.

Přijímací zkoušky na brněnských fakultách

V druhé polovině dubna proběhly na brněnských fakultách přijímací zkoušky. Do velkokapacitních učeben a na nově zrekonstruovaný běžecký ovál přišlo prokázat své znalosti a fyzickou zdatnost téměř šest stovek uchazečů o pětileté souvislé studium, které již třetím rokem tvoří páteř vzdělávání na jediné vysoké vojenské škole v České republice. Letošní novinkou na FVT je dodatečné přijímacím řízení, určené pro ty uchazeče o studium na sesterské FVL, kteří sice splnili podmínky pro přijetí ke studiu, ale z důvodu velkého zájmu uchazečů byli při přijetí upřednostněni ti z nich, kteří dosáhli lepších výsledků.

Studenti 5. školní roty přepsali historii – přijali svého patrona

des. Ondřej Pekař
za studenty 5. školní roty

„Odpovědnost, obětavost, odvaha, věrnost, čest, ale i odhodlanost a nezlomnost – toto jsou hodnoty, ke kterým se zavazujeme, budeme je naplňovat a ctít. Hodnoty charakterizující štábního praporčíka v.v. Jiřího „Regiho“ Schamse, skutečného vojenského profesionála a našeho patrona roty.“

Uvedená slova zazněla 25. ledna při slavnostním aktu přijetí patrona studentů 5. školní roty, který proběhl v posluchárně v kasárnách Šumavská. Slavnostního aktu, kterého se zúčastnili všichni studenti 5. školní roty, představitelé školního pluku v čele s velitelem plukovníkem Ing. Jaroslavem Králem, bývalí kolegové nadpraporčík v.v. Pavel Hubatka, praporčík v.v. Martin Vorlíček a především sestra Jiřího „Regiho“ Schamse paní Petra Schamsová, předcházela vlastní nápad a usilovná práce studentů 5. šr vedená desátníkem Markem Dobiášem, který byl hlavním iniciátorem této akce. V počátku tohoto projektu bylo nejprve potřeba vybrat osobu patrona roty. Zněla jména významných vojenských osobností, jako například Jan Kubiš, Emil Zátopek i mnoho jiných. Při hledání budoucího patrona jsme se shodli, že není nutné dívat se tak daleko zpět, neboť i v nedávné minulosti jsou novodobí hrdinové s hodnotami nám blízkými. Proto jsme se rozhodli vybrat za patrona roty vojáka, jehož vojenská služba skončila teprve nedávno. Vojáka, který dokázal, že pro něj hodnoty etického kodexu vojenského profesionála nebyly prázdná slova, ale vždy je bezmezně naplňoval.

„Regiho“ životní příběh a hodnoty nám ve vyprávění u rodinných fotografií přiblížila jeho sestra, paní Petra Schamsová. Barvitě nám vylíčila příběh čestného a věrného člověka, odhodlaného postavit se vlastnímu osudu. Jeho kolegové z bývalého Útvaru speciálních operací Vojenské policie nás utvrdili v přesvědčení o jeho odvaze, ale i obětavosti a smyslu pro povinnost při vyprávění zážitků a popisu situací ze společných zahraničních

misí, kterých se společně s „Regim“ zúčastnili. „Regi“ projevila obrovské odhodlanost a sílu bojovat nejen při působení v zahraničních misích, ale i v boji s nepřízní osudu, který ho provázel, když během mise ISAF v Afghánistánu v roce 2008 byl po útoku sebevražedného atentáčníka těžce zraněn a připoután na invalidní vozík. Tato událost „Regiho“ nezlomila a za pomoci nadačního fondu na pomoc válečným veteránům REGI Base, jehož tváří se stal, úspěšně bojoval se svým handicapem. Bohužel i přes své odhodlanost nakonec svůj boj prohrál, když 7. ledna 2015 zemřel. A právě pro tyto vlastnosti a hodnoty jsme si „Regiho“ Jiřího Schamse vybrali jako náš vzor a patrona roty, ke kterému vzhlížíme. Naplňování těchto hodnot nám bude pomáhat překonávat překážky a nelehké situace na začátku, ale i v průběhu naší složité cesty vojenským životem.

Po zajímavé diskusi mezi studenty a účastníky slavnostního aktu převzala paní Schamsová od studentů roty kytky a z rukou velitele školního pluku plukovníka Jaroslava Krále obdržela jako poděkování za přítomnost na této slavnostní akci a na její připomínku plaketu Univerzity obrany. Na oplátku pak jako symbol přijetí našeho závazku obdržel každý student 5. školní roty od paní Schamsové jednu z iráckých mincí, které si osobně přivezl „Regi“ ze zahraniční mise v Iráku.

Rádi bychom touto cestou za celou rotu chtěli poděkovat všem zúčastněným a těm, kteří se podíleli na přípravě a organizaci tohoto slavnostního aktu. Zejména pak paní Schamsová a oběma bývalým kolegům, nadpraporčíkovi v.v. Hubátkovi a praporčíkovi v.v. Vorlíčkovi, že přijali naše pozvání a svou přítomností a vyprávěním obohatili tento jedinečný a dosud neuskutečněný slavnostní akt přijetí patrona studentů školní roty Univerzity obrany, díky kterému jsme mohli lépe poznat štábního praporčíka v.v. Jiřího „Regiho“ Schamse – vojáka, jehož jméno a odkaz nadále ponese v názvu naší roty.

Studenti oboru Letový provoz na Erasmu v Bulharsku

rtm. Bc. Vojtěch Pták

Pět studentů Katedry letectva a letecké techniky FVT využilo šanci, kterou Univerzita obrany nabízí, a vycestovali do zahraničí na tříměsíční studijní pobyt.

Tři absolventi oboru Vojenský pilot a dva absolventi oboru Letecký štábní, nyní všichni studenti prvního magisterského ročníku oboru Letový provoz na Fakultě vojenských technologií vyjelo v letním semestru na studijní pobyt v rámci programu Erasmus+ na Fakultu vzdušných sil vojenské univerzity v Bulharsku.

Bulharská Fakulta vzdušných sil sídlí na letecké základně v Dolne Mitropolii, přibližně 150 km severně od hlavního města Sofia. Základnu tvoří kampus školy a výcviková letecká základna. Jsou zde umís-

těny laboratoře, odborné učebny a poslučárny, ubytovny, sportoviště, nástupiště a jídelna. Objekt má vlastní letištní dráhu, která slouží pro základní letecký výcvik pilotních studentů a také pro pokračovací výcvik vojenských pilotů předtím, než jsou umístěni na základny letectva.

Fakulta vzdušných sil je oddělena od ostatních fakult a má 96 vojenských a 50 civilních studentů. Zbytek univerzity sídlí ve městě Veliko Tarnovo, zhruba 150 km na jihovýchod od Dolne Mitropolie.

Českým studentům, kteří zde tráví svůj tříměsíční studijní pobyt, byl sestaven rozvrh na základě jejich požadavků a studijního plánu Univerzity obrany a studují předměty jako hydraulika, mechatronika, aerodynamika, letecká angličtina, radiologie a podobně. Studium probíhá v angličtině a některé přednášky jsou tedy určeny a upraveny pouze pro naše studenty.

Po příjezdu v půlce dubna se naši studenti účastnili konference letectva Bulharské republiky, která byla pořádána přímo na školní základně, a měli možnost vidět letecké ukázky a seznámit se s bulharskými piloty a důstojníky vzdušných sil.

Studenti Univerzity obrany jsou prvními zahraničními studenty, kteří v rámci programu Erasmus+ přijeli na tuto bulharskou univerzitu a navázali tak s touto institucí bližší vztahy. Je pravděpodobné, že nadcházející semestry bude i naše univerzita v Brně hostit studenty právě z této Fakulty vzdušných sil.

Výcvik studentů ženijních odborností v ostrém trhání

kpt. Ing. Jaroslav Záleský
Foto: mjr. Ing. Tibor
Palasiewicz, Ph.D.

Ve vojenském prostoru Březina proběhl ve dnech 21. až 24. března výcvik v řízení trhacích prací s ostrou ženijní municí, jehož se zúčastnili studenti modulů Velitel ženijních jednotek a Ženijní technologie na Fakultě vojenského leadershipu resp. Fakultě vojenských technologií. Toto praktické zaměstnání je nedílnou součástí nejen výuky v předmětu Trhací práce vyučovaném v rámci zmíněných studijních modulů, ale rovněž představuje podmínku pro získání oprávnění pro řízení trhacích prací.

Dané oprávnění je potom jedním ze stěžejních výstupů, požadovaných náčelníkem ženijního vojska Armády České republiky u studentů bakalářských studijních programů i studijních programů navazující magisterské nastavby (v obou případech jde o oprávnění k řízení trhacích prací malého rozsahu), kteří po absolvování studia nastoupí na velitelské funkce u ženijních jednotek 15. ženijního pluku i ženijních jednotek ostatních druhů vojsk.

Výcviku se celkem zúčastnilo 22 studentů z obou fakult. Hlavním řídicím výcviku byl vedoucí Katedry ženijní podpory plukovník Ing. Jan Kyjovský, Ph.D., který také odpovídal za teoretickou přípravu studentů Fakulty vojenského leadershipu. U Fakulty vojenských technologií byl za tuto přípravu odpovědný příslušník Katedry ženijních technologií major Ing. Martin Benda, Ph.D.

Studenti si v rámci výcviku osvojili resp. osvěžili dovednosti v sestavování časového rozněcovače, roznětu ohněm, elektrického roznětu, sestavování roznětových sítí, trhání dřeva, oceli, horniny,

betonu a železobetonu, a to s použitím normálního i speciálního ženijního náloživa. Rovněž zde bylo procvičováno zřízení průchodu v minovém poli z protitankových min pomocí ženijní munice. Taktéž se pod odborným vedením řídicích na úseku studenti střídali v řízení zmíněných činností, a tím si osvojili i metodické návyky důležité pro vedení obdobného výcviku v jejich budoucí kariéře velitelů ženijních jednotek.

Zaměstnání probíhalo na cvičištích ostrého trhání Pulkava a Hanácká louka ve spolupráci s Velitelstvím výcviku – Vojenskou akademií Vyškov (VeV-VA), zvláště pak s Oddělením přípravy ženijního vojska. Tradiční spolupráce vyplývá i z úzkých odborných kontaktů vedoucích kateder K-108 a K-203 plukovníka Ing. Jana Kyjovského, Ph.D. a plukovníka doc. Ing. Pavla Maňase, Ph.D. s vedoucím Oddělení přípravy ženijního vojska VeV-VA majorem Ing. Jaromírem Steinerem. Rovněž spolupráce dalších akademických pracovníků s instruktory a učiteli VeV-VA je na vynikající úrovni.

11. ročník Branného závodu FVZ UO v Hradci Králové

kpt. Lenka Zárybnická
Foto: Dita Zetochová

Do centra Hradce Králové se již jedenácté vrátil Branný závod FVZ UO. Organizace celé akce je již od samých počátků plně na studentech fakulty a podle toho má také pořádné grády. Ve dvou kategoriích NORMAL a HARD soutěží čtyřčlenné týmy, které musí na trati dlouhé 25km absolvovat řadu fyzicky i psychicky náročných úkolů. Branný závod se svou náplní řadí mezi nejtěžší amatérské branné závody v ČR a za uplynulých 11 let si získal obrovskou oblibu nejen u soutěžících, ale i u Hradečáků. Pro ty je připraven ve spolupráci s AČR skvělý doprovodný program zahrnující ukázky Musada, taktiky členů skupiny Commandos, dále výcvik psů, bojovou techniku chrudimských výsadkářů a vojenskou zdravotnickou techniku. Letošním překvapením byla záchranná akce vrtulníkem Letecké záchranné služby z Hradce Králové, která proběhla nad řekou, aby nedošlo k odfouknutí diváků. Nejvíce se však návštěvníci již tradičně těší na jednu z disciplín, kterou je skok soutěžících z Tyršova mostu do Labe. Ačkoliv někomu může připadat těžké skočit, mnohem náročnější je vyšplhat zpět nahoru po provazové síti.

Letošní vítězný tým doběhl ve složení rotná Květa Macharová, desátník Marek Pflug, Jiří Kálecký a Jan Ruml. „Jirka a Honza jsou moji sparring partneři při sportu a Marek je spolužák z fakulty, studuje na zdravotnického záchranáře,“ říká Květa, která se na FVZ UO věnuje

studiu Vojenské farmacie. „Kluci několikrát vymysleli zkratku, takže když jsme to na konci počítali, naběhali jsme skoro 30km. S tím, že vyhrájeme, jsem vůbec nepočítala,“ směje se. Účast minimálně jedné dívky v týmu je povinná, ale ne vždy je tím nejslabším článkem. „Květku jsme na trati potkali, zrovna běžela 10 kroků před klukama,“ doplnila obraz závodu četařka Šárka Odložilová, která ještě dva dny po závodě sršela energií a nadšením.

Blahopřejeme všem, kteří měli odvalu se zúčastnit a nejvíce organizátorům akce, neboť i jejich objednávka na počasí opět vyšla!

Více fotografií najdete na <http://1url.cz/btrmE>

Ostravský superpočítač SALOMON počítá projekt řešený na Univerzitě obrany

prof. Ing. Rudolf Jalovecký, CSc.
Foto: doc. Ing. Pavel Pačes, Ph.D.
a Ing. Jiří Pařízek, CSc.

Sálový počítač Salomon v ostravském výpočetním centru

V rámci projektu TAČR TA04031376 Výzkum/vývoj metodiky výcviku leteckých specialistů L410 UVP - E20, řešený na Katedře leteckých elektrotechnických systémů pod vedením profesora Rudolfa Jaloveckého se podařilo získat i projekt strojového času v ostravském národním superpočítačovém centru. Projekt Technologické agentury řeší katedra jako spoluřešitel. Hlavním řešitelem projektu je firma Let's Fly, sídlící na Mošnovském letišti. Firma se zabývá výcvikem civilních profesionálních pilotů a samozřejmě jeden z cílů projektu je i zlepšení postupů výcviku, aniž by byla narušena jakákoliv bezpečnost v letecké dopravě.

Časově náročné a opakující se iterační metody výpočtu parametrů modelů chování pilotů při řízení letu letounu bylo možné připravit do takové podoby, kdy velkou část výpočtů není nutné interaktivně ovládat. Byly připraveny algoritmy na bázi dávkového zpracování naměřených dat a ukládání výsledků výpočtů do dalších souborů. Veškeré výpočty tedy běží v negrafickém výstupu v prostředí MATLAB, v operačním systému Linux. S velkou výhodou se zde dá použít tzv. metoda paralelního programování, kde díky více výpočetních jader se iterační metody mohou rozdělit na paralelní výpočty. Tím se doba výpočtu výrazně zkrátí.

TECHNICKÉ PARAMETRY SUPERPOČÍTAČE SALOMON

- ▶ 1008 výpočetních uzlů s 24192 výpočetními jádry Intel Xeon (Haswell-EP)
- ▶ 129 TB operační paměti RAM
- ▶ disková kapacita 2 petabyty a 3 petabyty páskové kapacity pro zálohování
- ▶ teoretický výpočetní výkon je 94 TFLOPs

Simulátor Katedry leteckých elektrotechnických systémů pro měření lidského činitele

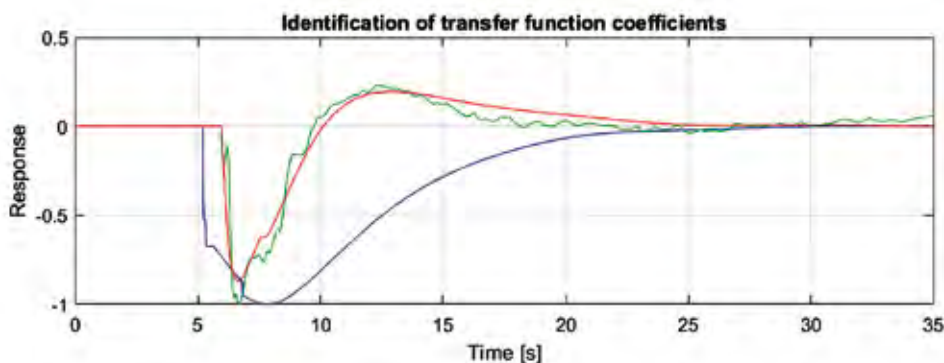
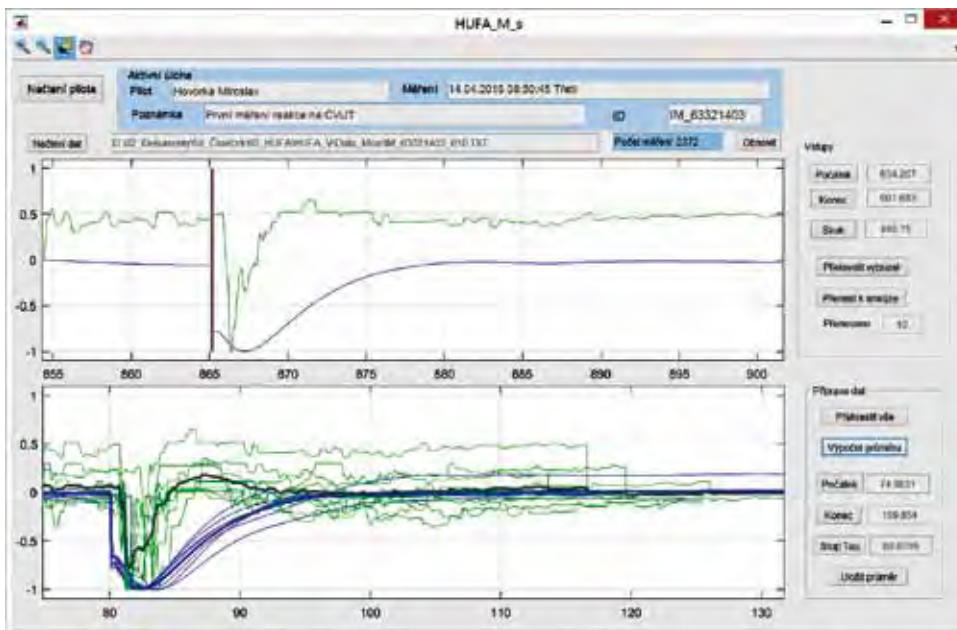
V současnosti již probíhají výpočty parametrů náhradních modelů chování pilotů. Úvodní měření chování pilotů probíhala na „malém“ leteckém simulátoru využívající programové vybavení X-Plane-10. Tento simulátor je dnes na celém světě považován za komplexní, obsáhlý a zároveň vysoce efektivní letový simulátor pro osobní počítače nabízející nejpokročilejší letové modely. Měřením prošlo opakovaně 8 pilotů – studentů čtvrtého ročníku bakalářského studia z Katedry letectva a letecké techniky. První měření proběhlo v létě r. 2015, pak následoval jejich další pilotní výcvik a po něm druhé měření v prosinci 2015. Na základě analýzy získaných výsledků a jejich zobecnění předpokládáme nejen možnost sledování kvality výcviku pilotů, ale i návrh na zkvalitnění postupů výcviku.

V rámci tohoto projektu proběhlo letos v dubnu další měření chování

Simulátor letounu C172 s pohyblivou základnou na Katedře měření ČVUT Praha

stejných pilotů také na pražském leteckém simulátoru s pohyblivou základnou, který postavili pracovníci Katedry měření ČVUT za výrazné spolupráce doktorandů. Studenti oboru vojenský pilot se podrobili testům simulovaného letu s náhlou změnou výšky letu. I když tito piloti již mají základní letecký výcvik za sebou, přece jen bylo vidět, že s pohyblivou základnou simulátoru a s možnostmi „rychlé“ nestandardní změny polohy kabiny simulátoru příliš zkušenosti nemají. Po deseti experimentálních změnách výšky byli především psychicky unaveni, jelikož řízení tohoto leteckého simulátoru vyžadovalo jejich plnou koncentraci. Nicméně jejich odezva a zážitek byl velmi pozitivní a z profesionálního hlediska kladně kvitují jakoukoliv možnost sedět za kniplem simulátoru nebo letounu.

Náročnost a rozsáhlost výpočtů lze ukázat na příkladu zmiňovaného měření pilotů – studentů. Každý z nich prošel opakovaným měřením své reakce vždy pro 10 opakujících se shodných „skoků“ výšky letu. Každý záznam je podroben analýze, kde se před hlavním výpočtem vyberou z grafického průběhu (horní průběh) typické změny reakce. Uložením souborů dat již zde můžeme získat cca 4-5 variant záznamu. Každý je pak podroben vlastní identifikaci, kde získáme 6 modelů chování s 5-9 parametry časových konstant. Pro výpočet v superpočítači je tak najednou nachystáno cca 240 souborů dat. Pro 8 pilotů tedy něco kolem 2 tis. datových souborů pro jeden případ měření. Další výpočty se týkají získání průměrných reakcí každého pilota po 10 měřeních. Programem HUFA_M_s se vybírají postupně jednotlivé reakce a sjednocují se podle časového okamžiku změny výšky. Vstupem (modrá křivka) je skoková změna výšky. Výstupem (zelená křivka) je reakce pilota (pohyb kniplu v podélné rovině). Následnou identifikací získáme další informace o stavu výcviku pilota. Červená křivka (na dolním obrázku) je výsledek po identifikaci parametrů modelu chování.

Shared Air Defence Against Changing Threat Konference PVO 2016

doc. Ing. Miroslav Krátký, Ph.D.
Foto: Viktor Sliva

**Jako tradičně, a tentokrát
již posedmnácté, se
odborná komunita profesně
spojená s protivzdušnou
obranou setkala
předposlední dubnový
týden na Univerzitě obrany
na své konferenci.**

Nosným tématem byla problematika boje s měnícím se spektrem prostředků vzdušného napadení, zejména malorozměrnými, pomalými a nízkoletícími vzdušnými objekty, jejichž typickými představiteli jsou malá bezpilotní letadla – „UAV“, slangově také označovaná jako „drony“.

Záštitu nad 17. ročníkem konference převzali: ředitel Sekce rozvoje a plánování schopností MO ČR brigádní generál Ing. Pavel Adam a velitel Vzdušných sil AČR brigádní generál Ing. Libor Štefánek. Konference se zúčastnili představitelé sekci generálního štábu, velitelství a útvarů Vzdušných sil AČR, Velitelství výcviku - Vojenské akademie Vyškov a příslušníci akademické obce Univerzity obrany Brno. Stále vyšší – v porovnání s předcházejícími ročníky konference, je účast zahraničních participantů. Vedle nejpočetnější delegace Ozbrojených sil Slovenské republiky jsme měli možnost jednat s „protiletadlovci“ Polska, Litvy, Německa a Spojených států amerických. Obranný průmysl prezentovali zástupci tuzemských a zahraničních firem zabývajících se především vývojem a výrobou radiolokátorů, systémů velení a řízení, jakož i zbraňových systémů PVO.

kovat, zpracovávat informace a efektivně působit proti novodobým vzdušným hrozbám. Vyslechli jsme si na jedné straně požadavky vojenských specialistů a jejich zkušenosti s již zavedenými systémy, na straně druhé pak od vývojových a výrobních organizací návrhy na řešení nastíněných problémů.

Jako jeden ze zobecnitelných závěrů konference lze uvést všeobecnou shodu na tom, že malé, nízkoletící a pomalé vzdušné cíle jsou - a zejména budou představovat skutečně reálnou hrozbu. A to jak při vojenských nasazeních sil, tak i z bezpečnostního hlediska – jako možný nástroj polovojenských, resp. teroristických organizací. Velkou výzvou i nadále zůstávají jejich včasná a relevantní detekce a efektivní eliminace minimalizující kolaterální efekty.

Z hlediska konference jako celku za zmínku jistě stojí i fakt, že byla pojata jako mezinárodní, a tudíž veškerá oficiální jednání a přednášky byly vedeny v anglickém jazyce.

Tradičně se navečer prvního dne konalo odborné diskusní fórum, kde při mnohastranných jednáních byly napříč spektrem účastníků diskutovány problé-

Konference byla koncipována jako dvoudenní plenární zasedání. Úvodní motivační přednášku k problematice bezpilotních prostředků přednesl prof. Ing. Jaroslav Čechák, Ph.D. V následujících blocích prezentací představili své ideje o přístupech k řešení problematice jak zahraniční příslušníci protivzdušné obrany, tak vědecko-výzkumné a výrobní organizace. Přednášky byly směřovány k naplnění nosného tématu konference, a tudíž řešily zejména filosofii, architekturu a soudobé technologie schopné dete-

my současné a zejména budoucí úlohy pozemní protivzdušné obrany, celých vzdušných sil a bezpečnostní situace jako celku. K vytvoření přátelské a uvolněné atmosféry večera přispělo rovněž kulturní vystoupení folkové skupiny Honky-Tonk.

Celkem bylo v obou dnech na konferenci přítomno 124 účastníků z 11 zemí, z toho 34 zahraničních. Z konference bude zpracován sborník, který umožní pro veřejnost uvolněné příspěvky rovněž shlédnout na webových stránkách Katedry systémů PVO UO Brno.

Pojmy z nového občanského zákoníku XI

Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

V souvislosti s novým občanským zákoníkem se do našeho právního řádu dostal i nový pojem svěřenský fond. Jako institut svěřenský fond pochází z anglosaského práva, kde je obecně znám pod názvem trust. Svěřenský fond představuje nástroj, který podstatně rozšiřuje možnosti správy majetku a čerpání užitků a plodů z něho. Využití svěřenského fondu tak přichází v úvahu zejména v případech správy majetku, při které obvykle vznikají příjmy, např. zisk z pronájmu nemovitých věcí nebo výnosy z cenných papírů.

K vytvoření svěřenského fondu dochází vyčleněním majetku z vlastnictví zakladatele tak, že ten svěřá svěřenskému správci majetek k určitému účelu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti a svěřenský správce se zaváže tento majetek držet a spravovat. Vznikem svěřenského fondu vzniká oddělené a nezávislé vlastnictví vyčleněného majetku a svěřenský správce je povinen ujmout se tohoto majetku a jeho správy. Vlastnická práva k majetku ve svěřenském fondu vykonává vlastním jménem na účet fondu svěřenský správce; majetek ve svěřenském fondu však není ani vlastnictvím svěřenského správce, ani vlastnictvím zakladatele, ani vlastnictvím osoby, které má být ze svěřenského fondu plněno. Okamžikem vzniku svěřenského fondu tedy dochází k osamostatnění vyčleněného majetku zakladatele a ten k němu ztrácí vlastnické právo, přičemž zakladatelem svěřenského fondu může být fyzická nebo právnická osoba. Hlavní výhoda svěřenského fondu tak spočívá v tom, že zakladatel svěřenského fondu je chráněn vůči případným věřitelům, kteří by jinak z majetku v jeho vlastnictví mohli uspokojit své pohledávky.

Svěřenský fond může být zřízen k soukromému nebo veřejně prospěšnému účelu. Svěřenský fond zřízený k soukromému účelu slouží k prospěchu určité osoby nebo na její památku, případně jeho účelem může být investování pro dosažení zisku k rozdělení mezi zakladatele, zaměstnance, společníky či jiné osoby. Hlavním účelem veřejně prospěšného svěřenského fondu nemůže být dosažení zisku nebo provozování závodu.

Poté, co svěřenský správce na základě smlouvy přijme pověření ke správě svěřenského fondu, nebo smrtí zůstavitele, byl-li svěřenský fond zřízen pořízením pro případ smrti, dojde ke vzniku svěřenského fondu a k tomu, že vyčleněný majetek nemá žádného vlastníka, ale pouze správce.

Svým charakterem se tak svěřenský fond dost podobá nadaci, ale na rozdíl od nadace není právnickou osobou a může být zřízen i k jiným než veřejně prospěšným či dobročinným účelům. Kromě toho je svěřenský fond na rozdíl od nadace podroben menšímu dozoru ze strany státu, neboť se nezapisuje do žádného veřejného rejstříku.

Základním dokumentem, jenž upravuje fungování svěřenského fondu, je jeho statut, který musí obsahovat alespoň:

- označení svěřenského fondu,
- označení majetku, který tvoří svěřenský fond při jeho vzniku,
- vymezení účelu svěřenského fondu,

d) podmínky pro plnění ze svěřenského fondu,

e) údaj o době trvání svěřenského fondu; není-li uvedena, platí, že fond byl zřízen na dobu neurčitou, a

f) má-li být ze svěřenského fondu plněno určité osobě jako obmyšlenému, určení této osoby, nebo způsobu, jak bude obmyšlený určen.

Správu svěřenského fondu vykonává svěřenský správce, kterým může být fyzická osoba a za podmínek stanovených zákonem i právnická osoba. Svěřenského správce jmenuje a odvolává zakladatel, pokud není ve statutu stanoven jiný způsob jmenování a odvolání svěřenského správce.

Svěřenskému správci náleží plná správa majetku ve svěřenském fondu. Svěřenský správce se zapisuje do veřejného seznamu nebo do jiné evidence jako vlastník majetku ve svěřenském fondu s poznámkou „svěřenský správce“.

Zakladatel, případně svěřenský správce, jmenuje podle statutu svěřenského fondu a vlastního uvážení obmyšleného, kterým je osoba, jež má právo na plody nebo užitky ze svěřenského fondu nebo právo na majetek ze svěřenského fondu, případně na podíly na nich.

Právo obmyšleného na plnění ze svěřenského fondu vzniká za podmínek určených statutem, přičemž těmito podmínkami mohou být např. dosažení určitého věku, řádné ukončení studia na vysoké škole, uzavření manželství nebo zajištění péče o zestárlé rodiče.

Dohled nad správou svěřenského fondu vykonává zakladatel, obmyšlený nebo další osoby určené statutem svěřenského fondu. V případě, že v době vzniku svěřenského fondu osoba obmyšlená ještě neexistuje nebo ji nelze určit, jmenuje zakladatel osobu oprávněnou dohlížet na správu svěřenského fondu v zájmu obmyšleného.

Pokud uplyne doba, na kterou byl svěřenský fond zřízen, je-li dosaženo účelu, pro který byl svěřenský fond zřízen, nebo rozhodne-li tak soud, správa svěřenského fondu končí. Jestliže byl svěřenský fond zřízen za soukromým účelem, končí jeho správa i v případě, že se všichni obmyšlení vzdají práva na plnění ze svěřenského fondu. Při zániku správy svěřenského fondu vydá svěřenský správce majetek tomu, kdo na něj má právo.

Využití svěřenského fondu přichází v úvahu například tehdy, kdy strýc chce zabezpečit svého oblíbeného synovce po dosažení zletilosti, aniž by tento jeho záměr mohl kdokoliv překazit, nebo chceli nějaký sponzor zajistit vyplácení renty v případě úrazu.

Nadrotmistr Hejda a rotmistr Polka uspěli v kurzu cizinecké legie

Viktor Sliva

Foto: CEFE, Martin Hejda a Zbyněk Polka

Dvě desítky postav se zavázanýma očima klečí ve člunu, který půl hodiny pluje po hladině řeky proplétající se tropickou džunglí. Muži na sobě mají pouze maskáčovou blůzu a kalhoty, jejich boty postrádají tkaničky a sotva drží na nohách. Na dně člunu leží v hamakách zamotané základní pomůcky – píšťalka, buzola, mačeta, moskytiéra a prášky na úpravu vody.

Celá četa má za sebou několikahodinový fyzicky a psychicky vyčerpávající program. A před sebou krátký úsek denního světla, během něž musí po vysazení na neznámém místě vybudovat provizorní vybavení tábora pro přežití v nepřátelském prostředí. Za pouhé tři hodiny se džungle ponoří do temnoty a začne žít svým nočním životem. Pokud se některým z mužů roztroušených kolem skomírajícího ohně, pro který není dostatek dřeva, podaří na chvíli usnout, ze spánku je definitivně probudí prudký tropický liják.

Takový je začátek čtyřdenní zkoušky přežití, jíž vrcholí dvoutýdenní kurz, který pro studenty École spéciale militaire de Saint-Cyr pořádá 3. regiment francouzské cizinecké legie. Pravidelnými účastníky kurzu jsou studenti Univerzity obrany, v letošním roce to byli jako jediní zahraniční účastníci nadrotmistr Martin Hejda a rotmistr Zbyněk Polka. Výjimečnost celé akce dává prostředí, ve kterém probíhá. Je jím zámořské území Francouzská Gu-

yana, rozkládající se na severovýchodním pobřeží Jižní Ameriky.

Největší departement země Galského kohouta neuvítal studenty brněnské vojenské školy právě přívětivým způsobem. Představa exotické země zalité slunečním svitem se v dané chvíli hodně odklátila od reality. „Přistávali jsme večer, bylo zamračeno, snášel se déšť, kolem takové nepřátelské prostředí a já si říkal: To jsme přiletěli do pěkného pekla!“ vzpomíná na začátek pobytu nadrotmistr Hejda. Hned následující den se počasí umoudřilo, a tak mohl spolu se svým kolegou a s osmi desítkami „domácích“ Francouzů „vyfasovat“ výstroj a přesunout se na základnu v džungli. Další den začal koloběh cvičení, zdolávání překážkových drah a přesunů. A právě v této činnosti mohli brněnští studenti uplatnit své orientační dovednosti získané během survivalových závodů a akcí skupiny Commandos. „V džungli stačí vzdálit se na deset metrů a už kolegu nevidíte, proto jsme často

používali píšťalky a museli jsme postupovat v menších rozestupech," říká Zbyněk Polka. Spolu s Martinem Hejdou převzali navigaci celé čety. „Martin určoval azimut, já jsem krokoval, protože jsem znal délku svého kroku při chůzi s těžkým batohem," popisuje rotmistr Polka postup, díky němuž přivedli četu na určené místo v čase, který překvapil i instruktory.

Všudypřítomnou součástí pobytu v tropickém pralese je voda v mnoha podobách. Proudící v řece, vznášející se ve vzdušné vlhkosti, padající z nebe, stojící v kalužích – a také v obuvi. „Paradoxně se mi zdálo, že když mám mokro v botách, tak jsou nohy odřené míň, než když mám v botách suché ponožky," popisuje nadrotmistr Hejda adaptaci na nové prostředí: „A to jsem si první den říkal: Takhle mám být mokrej deset dní?" Alespoň té vody proudící z nebe bylo během prvních dnů pobytu méně, než uváděly vzpomínky dřívějších účastníků. Zato již zmíněný prudký liják v úvodní noci zkoušky přežítí odstartoval prakticky nepřetržitý déšť, jenž během čtyřdenního pobytu v nitru džungle pouze měnil svou intenzitu.

Voda hraje významnou roli také v další podstatné části programu kurzu, kterou tvoří zdolávání překážkových drah v nejrůznějších podobách. V závislosti na momentálním přísunu srážek se mění výška hladiny ve vodních kanálech, kterými některé dráhy vedou. „Mě tam zcela fascinovala úroveň zajištění. Byla totiž v podstatě nulová," vzpomíná Martin Hejda a popisuje

je pytle s pískem pod překážkami, jejichž obsah během let ztvrdl na beton. „Když se dělá takový výcvik, nelze zranění zcela vyloučit, jednou jsme vojáci a musí se s tím počítat," smířlivě dodává muž, který na jedné z drah dosáhl nejlepšího času ze všech účastníků kurzu a dokonce se přiblížil k jejímu rekordu. Fyzickou náročnost zdolávání překážek a vlastně celého kurzu lze názorně doložit - Zbyněk Polka během pobytu shodil 10 kilogramů.

K ověření získaných dovedností a znalostí slouží již zmíněná čtyřdenní zkouška přežití v džungli s minimálním vybavením. V jejím rámci je nutné nejen přečkat krušné čtyři dny a tři noci, které tentokrát provázela neustávající déšť, ale také splnit řadu úkolů – postavit přístřešky s lůžky, lovecké stanoviště, zřídit pasti na zvěř a ryby a také postavit vor na zpáteční cestu. Tento úkol v rámci čety připadl kromě jiných i oběma studentům Univerzity

„Přistávali jsme večer, bylo zamračeno, snášel se déšť, kolem takové nepřátelské prostředí a já si říkal: To jsme přiletěli do pěkného pekla!“

obranu, kteří se za pochodu učili rozeznávat vhodné dřeviny. „Pokáceli jsme jeden strom a ověřili si, že plave. Pokáceli jsme vedlejší úplně stejný a ten šel ke dnu jako kámen,“ nyní se již Martin Hejda usmívá při vzpomínce na množství marné dřiny.

Za bonus za dosažené výsledky, oceněné i instruktory a velitele cizinecké legie, považuje nadrotmistr Hejda možnost vychutnat si závěrečný skok z paluby vrtulníku do řeky proplétající se pralesem. „Pro mě byl ohromným zážitkem už jenom ten let, vidět, jak to probíhá v podmínkách džungle. Letěli jsme zajímavým způsobem v malé výšce, ve velkém náklonu a s rapidními manévry,“ popisuje budoucí vojenský pilot několikaminutovou cestu z tábora nad řekou. Jeho kolega Zbyněk Polka celou situaci prožíval z trochu jiného pohledu, protože takový přesun vrtulníkem absolvoval poprvé v životě. Oba však vzápětí po zavěšení stroje nad hladinou a po odhození batohu čekal krok do prázdna a několikavteřinový volný pád do kalné vody. „Nebyl čas nad ničím přemýšlet, v tu chvíli s vámi mává adrenalin,“ hodnotí rotmistr Polka nejsilnější zážitek dvoutýdenní jihoamerické anabáze.

Jako ceněný symbol absolvování kurzu francouzské cizinecké legie si studenti Univerzity obrany z Jižní Ameriky přivezli odznaky s vyobrazením jaguára. V individuálním ohodnocení měl navíc nadrotmistr Martin Hejda mezi osmi desítkami účastníků kurzu druhý nejvyšší bodový zisk s minimálním odstupem za vítězem.

Unforgettable Erasmus+ in Brno

Sergeant major Iva Mihaylova

Participation in Erasmus+ program is unique and unforgettable. The mobility of students gives a wonderful opportunity to explore other European countries and is like an oasis and salvation from the monotonous life studying.

During the academic year 2015/2016 my colleague Geogi Georgiev and I were sent as Erasmus+ students with the aim for Student mobility for traineeship at the University of Defense in Brno, Czech Republic. During our stay we were able to practice and improve our foreign languages, to compare training systems between Bulgaria and Czech Republic while studying and acquiring new skills as well as to communicate with students from other countries and cultures.

Both of us were extremely pleased with the hospitality and kindness of the host institution and also its assistance to more easily adapt to the new environment. The approachable methods for studying, presentation of information and the access to textbooks made us a fairly good impression.

Georgi and I had the opportunity to see and work with modern equipment and techniques different from that we have in our military university in Veliko Tarnovo,

Bulgaria. We would like to thank assoc. Prof. RNDr. Šárka Mayerová, Ph.D. and assoc. Prof. Marie Richterová, Ph.D. for their support and assistance to accustom to the new social surroundings and to acquire new knowledge and develop our skills in working with MATLAB, which we think, would be beneficial in future.

My colleague and I managed to combine the pleasant with the useful. In our free time we had the opportunity to get acquainted with the past and the way of living of Czech people and to visit the impressive history and cultural heritage of Brno as well as Prague.

Now both of us feel more confident of our abilities in the field in which we study and of working with people from different nationality and culture.

Me and Georgi wish everyone to take advantage of being part of the Erasmus+ program because definitely worth the experience!

Georgi Georgiev, Karel Zaplatílek and Iva Mihaylova

Seminar on Radiocommunications - exchange of educational experiences between students of four military universities Marius Alexandru Popa, Maria-Simona Mihai (Sibiu - Romania), Iva Mihaylova, Georgi Georgiev (Veliko Tarnovo - Bulgaria), Matěj Švarc, Tomáš Kadlec (UoD), Peter Bezák (Slovakia - Liptovský Mikuláš)

ANGLIČTINA

How to Survive Military Basic Training

Currently, over 40 percent of those who enlist in the military do not make it through the first four years. A significant portion of these do not even make it through **boot camp**. For many, this is because of unrealistic expectations. The military is not what they thought it would be. Sometimes recruiters do too good a job of selling the military as just another occupation. Then, once the recruit wakes up at 0300 with a drill instructor screaming in their face, they say to themselves "Whoa! Where's the 'Condos' and the 'gourmet food?' Where's the NCO Club, and the Gym, and the discount PX items? Where's the job I was told about?"

Regardless of what your recruiter told you, being a member of the United States Armed Forces is not just like having a civilian job. You need to understand this right down to your toes before you sign that contract and take that **oath**. In the military, there will ALWAYS be someone telling you what to do, when to do it, and how to do it -- and you've got to do it. Sometimes they'll tell you to do something that you don't want to do, or tell you in a way that makes you angry. Failing to do it is not an option. The **willful** disobeying of a lawful order won't just get you "fired," as it would in a civilian occupation, it can get you sent to jail.

In the military, you'll work the hours you are told to work, you'll work "overtime" with no additional pay, you'll do the tasks you're assigned to do (even if they don't relate exactly with your "job"), you'll live where you're told to live, and you'll deploy where and when you're told to deploy.

If you're not absolutely willing to make these **sacrifices**, then do yourself and the government a big favor and don't join up. However, if you are willing to put the needs of your country and your service ahead of your own, you'll find several rewards in a military career. Military boot camp is like nothing you've ever experienced. However, the **rigid** routine and absolute control over every aspect of your life is several times worse than normal military duty -- on purpose. It's the job of the Training Instructors (T.I.'s) and Drill Instructors (D.I.'s) to either adjust your attitude to a military way of thinking (self-discipline, sacrifice, loyalty, **obedience**), or to drum you out before the military spends too much money on your training. They do this by applying significant degrees of physical and mental stress, while at the same time teaching you the fundamentals of military rules; and the policies, etiquette, and customs of your particular military service. The training programs are scientifically and psychologically designed to tear apart the "civilian" and build **from scratch** a proud, physically fit, and dedicated member of the United States Armed Forces.

I. Reading comprehension

According to the text, are these statements true or false?

1. Most recruits know what to expect from their future job.	T	F
2. Soldiers often have to make their own decisions.	T	F
3. Soldiers who disobey orders may end up behind bars.	T	F
4. In the military, you can choose where you want to live.	T	F
5. You can decide yourself whether you want to be deployed or not.	T	F
6. Life in boot camp is easier than the real life of a professional soldier.	T	F
7. The task of D.I.'s is to identify people not suitable for a military career.	T	F
8. A good soldier has to rely on experience from the civilian life.	T	F

II. Vocabulary practice

Match the underlined expressions from the text with their definitions

1. boot camp	A. a formal and serious promise to do something
2. condos	B. surrender of something for the sake of something else
3. NCO	C. from the very beginning or starting point
4. PX	D. apartments that are owned by the people who live there
5. oath	E. willingness to follow what someone tells you to do or to follow a rule
6. willful	F. military officers, as sergeants and corporals, ranking below warrant officer
7. sacrifice	G. strict, not easily changed
8. rigid	H. a center where new recruits receive their basic training
9. obedience	I. deliberate, voluntary, or intentional
10. from scratch	J. a retail store on an army installation that sells goods and services

III. Rules to Survive Boot Camp - Word formation

Use the word given in capitals to form a word that fits in the gap in the same line.

1. Start getting into shape before you leave. Boot camp is physically _____.	INTENSITY
2. _____ your particular service's rank structure before you leave.	MEMORY
3. Inform your family and friends that they write often. Boot camp can be very _____.	ALONE
4. Do exactly what you're told to do. Don't be _____.	INVENT
5. Don't volunteer. You're much better off in boot camp if the D.I. _____ remembers your name.	HARD

Key:

I.: 1F, 2F, 3T, 4F, 5F, 6F, 7T, 8F

II.: 1H, 2D, 3F, 4J, 5A, 6I, 7B, 8G, 9E, 10C

III.: 1 intensive, 2 Memorize, 3 lonely, 4 inventive, 5 hardly

Praxe z tropického lékařství v Keni

nrtm. Vlastimil Mazura

Nejsem asi jediný, kdo se na Fakultu vojenského zdravotnictví do Hradce Králové vydal s ideálem zachraňovat v polní nemocnici životy ve vzdálených exotických zemích.

Při výpadku elektřiny bylo nutné spolehnout se na čelovky

Když jsem před několika lety četl článek o studentce, která podobnou praxí prošla, rozhodl jsem se zkusit totéž. A tak se mi díky naší fakultě a spolupráci Univerzity Karlovy s humanitární organizací ADRA ČR, o.p.s., podařilo letos v lednu absolvovat čtyřtýdenní praxi z předmětu tropické lékařství ve zdravotnickém středisku v Keni na africkém venkově.

Jak to celé vzniklo? Před deseti lety přišel do keňské vesnice Itibo český zdravotník Aleš Bárta, který tu od té doby tráví vždy 6 měsíců v roce. Během té doby mu jezdí pomáhat různí doktoři z Česka a dvakrát do roka přijímá na stáž i studenty medicíny. V rámci studia Vojenského všeobecného lékařství trávíme my studenti celý poslední rok odbornými praxemi na různých odděleních. Splnil jsem tedy volitelný zápočet z tropických nemocí a na druhý pokus prošel konkurzem na vytouženou praxi.

Samotné středisko stálo v krásné tropické zahradě. Skládalo se z ambulance se dvěma malými chirurgickými sály, dvěma lůžky a zubařským křeslem. Další budova sloužila jako porodnice a v jedné nové budově v současné době vzniká jednotka intenzivní péče.

Na místě pracovalo sedm Čechů – pět studentů, zubař a Aleš Bárta, který nás celou praxi provázel. Každý den nás poctivě zaměstnával provozem na ambulanci, kde jsme řešili různé úrazy, některé noci trávili s rodičkami v porodnici a několikrát pak při akutních případech jsme opravdu museli napnout všechny síly. Dále tu působili dva místní zdravotníci, kteří nám překládali z místního dia-

lektu. Vzájemně jsme se doplňovali. Oni dobře znali místní prostředí, my se snažili aplikovat „moderní metody evropské medicíny“ jako je ultrazvuk, EKG, cílená antibiotická terapie a přesné dávky léků. Občas jsme žasli nad tím, co opomíjejí, občas obdivovali, jak dokáží některé případy snadno a efektivně vyřešit.

Keňa je země kontrastů. Všichni místní si zakládají na výrazném oblečení, snad každý muž tu nosí sako a každá žena krásné šaty, ale zároveň se prakticky nemyjí. Všude rostou úžasné stromy a květiny, ale vesnice je složená z blátěných chatrčí. Průměrný Keňan jí „ugali“, což je hrouda z kukuřičné mouky, a spí na zemi, ale zároveň velmi touží pořídit si smartphone. Některé věci se prý ani pochopit nedají – místní jen pokrčí rameny a prohlásí „This is Africa...“ Tohle všechno jste možná věděli, ale já si to do příjezdu na místo neuměl pořádně představit.

Z praxe jsem si, kromě výborné místní kávy a čaje, odnesl mnoho praktických dovedností, jako je míchání infuzí, ředění léků, počítání dávek antibiotik, zažívání sečných ran i sterilizování chirurgických nástrojů. Učili jsme se poradit si za všech okolností, bez lékařských přístrojů i bez elektřiny. Improvizovat daleko za obzory evropské medicíny. Získané zkušenosti považuji pro budoucí praxi za neocenitelné. Přípravami jsem strávil postupně asi dva roky, ale podobnou zkušenost doporučuji všem studentům.

O celém díle zdravotníka Aleše Bárty existuje dokument „Daleko za sluncem“ od režisérky Olgy Špátové.

„Bonjour, doufám, že Vám nevadí, že mi dnes budou asistovat kolegové z Pobřeží slonoviny, Maroka a České republiky.“

rt. Hana Palyzová

Před dvěma lety, když jsem se po ročním studijním pobytu ve Francii absolvovalém v rámci programu Erasmus vracela zpátky domů, tiše jsem doufala, že to nebude má poslední zahraniční zkušenost. Už tehdy jsem přemýšlela o tom, kdy a kam bych ráda znovu vyjela. Nakonec byla volba jasná, opět Francie. Chtěla jsem získat praktické zkušenosti v oboru a zdokonalit svou francouzštinu. Shodou mnoha okolností jsem dostala v průběhu studia nabídku, která mě nadchla – dvouměsíční stáž v Univerzitní nemocnici v Caen. A tak jsem na začátku letošního roku, coby studentka 5. ročníku Vojenského všeobecného lékařství Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové, absolvovala dvouměsíční stáž na oddělení maxilofaciální, plastické a rekonstrukční chirurgie pod vedením pana profesora Hervé Bénateau, který je předním specialistou ve svém oboru.

Počáteční euforii vystřídaly obavy. Jednalo se totiž o prestižní pracoviště, které se kromě klinické praxe věnuje také výzkumné a výukové činnosti. Provádí se zde široké spektrum výkonů od operativy nádorů, vrozených malformací a osteotomií až po složité přenosy kožních laloků a transplantace kůže. Tamní tým lékařů a sester je výjimečný také díky mnohaletému organizování zahraničních humanitárních misí,

během kterých pomáhají lidem v rozvojových zemích. Předem vytipují cílovou oblast, následuje složitá administrativa a na jejím úspěšném konci mohou tyto odborníci konzultovat prostřednictvím telekonferencí s lékaři z dané oblasti jejich pacienty, kteří trpí nejčastěji rozštěpovými vadami nebo vážnými infekcemi dutiny ústní a dásní u dětí (*Stomatitis gangrenosa*).

Navzdory obavám vše probíhalo velmi dobře a atmosféra na oddělení byla skvělá. Do kolektivu jsem se začlenila takřka ihned. Účastnila jsem se konzilií, vyšetřování pacientů v rámci různých porad a také jsem asistovala u operací. Pan profesor Bénateau je velmi vstřícný vůči zahraničním stážistům a tak nikoho neudivilo, když pacienty vítal větou „*Bonjour, doufám, že Vám nevadí, že mi dnes budou asistovat kolegové z Pobřeží slonoviny, Maroka a České republiky.*“ Asi nejnáročnější bylo asistování u devítihodinové operace, kdy jsme transplantaci lýtkové kosti spolu s přiléhajícími svaly zrekonstruovali dolní čelisti pacienta. Díky tomuto zákroku se mohl opět začlenit do společnosti.

Stáž předčila všechna má očekávání a byla pro mě velkým přínosem po všech stránkách. Kromě zkušeností z lékařského prostředí jsem získala také nové přátele a poznala Normandii. Ve volném čase jsem navštívila Mont-Saint-Michel, Památník II. světové války v Caen a pláže vylodění. Pokud někdy zavítáte do Normandie, doporučuji ochutnat místní speciality, jako jsou galettes (slané palačinky) nebo Calvados.

Sportovní den rektora-velitele

Viktor Sliva

Ako tank! Tak zhodnotil jeden z členů týmu Akademie ozbrojených sil generála M. R. Štefánika z Liptovského Mikuláše průnik svého kolegy mezi obránci družstva složeného z vietnamských studentů. Útočná akce se odehrála v rámci mezinárodního utkání v malé kopané, jež bylo součástí jarního Sportovního dne rektora-velitele Univerzity obrany, který proběhl ve čtvrtek na desítku sportovišť v Brně a také v přírodě Českomoravské vrchoviny.

Při ranním zahájení rektor-velitel brigádní generál Bohuslav Příklad poukázal na kontrast mezi deštivým počasím během obou loňských sportovních dnů a slunečním svitem, který zaplavoval studenty nastoupené mezi bloky kolejí v Kasárnách Jana Babáka. Jenže o pouhou půlhodinu později se přihnaly mraky a venkovní sportoviště chvílemi opět zkrápěl déšť.

Humorná nadsázka hodnotící vlastní výkony i výkony protihráčů zněla často na hřišti u tělocvičny Dobrovského, kde se na umělém povrchu odehrával turnaj v nohejbalu. „No vidíte, a přitom se stačí domluvit!“ ohodnotil jeden z právě nehrajících účastníků srážku dvou spoluhráčů u sítě po nezdařené souhře. Uznalé pokyvování hlavou si ze strany přihlížejících vysloužila rotmistryně Petra Dohnalová, jediná ženská účastnice turnaje a kapitánka svého týmu, když na základní čáře vybírala ostré smeče protihráčů. A tradičně ve sporných situacích nemohly chybět ani hlasy hodnotící výkon sudího: „Rozhodčí bez očí!“

Rušno bylo také v bazénu a kolem něj. Zatímco na přilehlé travnaté ploše probíhal turnaj v netradičních sportech Mólki a Kubb, do průzračné vody se postupně

nořili soutěžící v klasickém i vojenském plavání. Avšak rybník, nebo v tomto případě spíše bazén, vypálil domácím plavcům vojín Tibor Holický z Liptovského Mikuláše, který dosáhl nejlepší čas na distancích 100 i 300 metrů a nejrychleji plaval také v maskáčích. Mezi ženami byla s výjimkou poslední zmíněné disciplíny nejúspěšnější svobodnice Barbora Šťolková.

Kromě plavání byli hosté z partnerské vojenské školy z Liptova úspěšní také v kolektivních sportech. Turnaj ve floorballu vyhráli a v malé kopané se až ve finále museli sklonit před výkonem domácího týmu „Stálý stav + studenti“. Neobvyklou podobu měla soutěž v lezení. Její kulisou tentokrát nebyl lezecký trenážér Jakub v areálu kasáren, ale skalní útvar Dráteničky na Českomoravské vrchovině.

Do dění v rámci sportovního dne se zapojily téměř dvě stovky příslušníků stálého stavu a bezmála pětistovka studentů, pro něž byla připravena kapacita 990 míst. Nejobsazenějším kolektivním sportem byla malá kopaná, jejíž turnaje se zúčastnilo deset mužstev. Mezi jednotlivci byl největší zájem o bowling, do královské Cihelny dorazilo 120 účastníků.

Brno obhájí pozici největšího závodu Běžecké ligy

Viktor Sliva

Také letos odstartoval seriál krosových závodů pro vojáky, studenty i civilní zaměstnance resortu obrany s názvem Běžecká liga v Brně. Ve čtvrtek 21. dubna se šest desítek závodníků vydalo na svahy Palackého kopce v Králově Poli. Součástí seriálu se letos premiérově stává i soutěž družstev.

Brněnský start Běžecké ligy již tradičně provází modrá obloha a slunce a nejinak tomu bylo i letos. „Mým úkolem bylo obstarat hezké počasí, což jsem splnil, a navíc jsem zablokoval startovní číslo 13, abyste všichni v pořádku doběhli do cíle,“ s nadsázkou oslovil nastoupené závodníky plukovník gšt. Milan Marek, zástupce rektora-velitele Univerzity obrany, vojenské vysoké školy, která závod organizačně zajišťuje.

Krátce po desáté vybíhají běžci na trať. Po necelé čtvrt hodině a po absolvování prvního ze dvou okruhů o délce 4500 metrů se na stadionu objevují nejrychlejší muži a nedlouho po nich i ženy, které na rozdíl od svých mužských protějšků po jednom kole finišují. V posledních stovkách metrů se na čelo dostává žačka VSŠ a VOŠ MO Moravská Třebová Tereza Hrbačová, která cílem probíhá jako první a ještě dlouho poté nemůže svému úspěchu uvěřit. Vysvětlení přichází v následném rozhovoru: „Je to můj

první závod v životě, ještě nikdy jsem nikde nestartovala. Rekreačně běhávám doma, po škole si občas zaběhám a tak.“ Zkušenosti ze závodů má na rozdíl od vítězné středoškolačky nejrychlejší muž brněnského krosu, rotný Miloš Kafka ze 102. průzkumného praporu. „Já běhám orientační běh, ten považuji za optimální přípravu pro vojáky, a když to mohu doplnit tempovým během, rád se přidám,“ říká závodník, jehož v celkovém pořadí doplnili na stupních vítězů kapitán Ladislav Zajíček ze Sedlece a rotmistr Radim Perknovský z Olomouce.

V loňském roce se brněnského závodu Běžecké ligy zúčastnilo nejvíce startujících. Podle pplk. Jiřího Malíka na tom má svůj podíl jednak prostředí města, kde se tomuto sportu věnuje mnoho lidí, především ale dva další faktory: „Jde o podporu ze strany velení a hlavně je to zde výborně organizačně zvládnuto.“ Příští ligový závod se uskuteční v Opavě.

Přebor AČR ve sportovním lezení

pplk. Ing. Mgr. David Ullrich, Ph.D.
Foto: Petr Smejkal

Ve dnech 14. a 15. dubna se sešli nejlepší lezci z řad příslušníků Armády České republiky, aby změřili své síly a dovednosti ve sportovním lezení na obtížnost. Místem jejich klání se stala umělá stěna Duro v Brně, která místy dosahuje výšky 30 m.

Letošní 22. ročník tradičně organizovali příslušníci Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany Brno. Úspěch v závodě popřál všem účastníkům přeboru při úvodním nástupu pplk. Mgr. Jiří Malík, odborný garant Sekce rozvoje a plánování schopností MO.

Jak napovídá název disciplíny, cílem závodníků v tomto případě není vystoupat k cílové metě v co nejkratším čase, ale dostat se po stanovené cestě co nejdále. Obtížnost cest se v jednotlivých kolech zvyšuje, a sítím tak postupně procházejí ti nejlepší. Organizátoři pro přebor připravili cesty s obtížností 5 až 7- (UIAA) v ženské kategorii a na muže čekala obtížnost ještě vyšší - 6+ až 8 (UIAA).

Pět minut na základní seznámení s cestou a potom odchod do izolace. Takový postup je nezbytný pro to, aby závodníci nemohli studovat postup soupeřů, kteří do stěny nastoupili před nimi a aby tak byly zachovány stejné podmínky pro všechny účastníky.

Kvalifikační a semifinálovým kolem prošlo 14 z původního počtu 40 mužů a o jejich konečném pořadí rozhodla finálová cesta s obtížností 8. Nejdále se dostal desátník Jan Prokopenko z VÚ 1837 Chrudim.

Za ním se umístili Petr Orálek z VÚ 1970 Vyškov a nadrotmistr Jakub Červenka z VÚ 5153 Přeaslavice.

V kategorii žen prošlo kvalifikací a semifinálovým kolem 8 z 15 účastnic. Ve finále pak byla nejméně úspěšnější desítnice Natálie Goláňová z Univerzity obrany Brno. Na druhém místě se umístila nadporučice Petra Kvapilová z VÚ 2427 Sedlec. Třetí příčku obsadila nadporučice Markéta Němcová z VÚ 2266 Liberec.

Hodnotné ceny zabezpečili a předali zástupci firmy Singing Rock a stěny Duro.

Vyzkoušejte letecký pětiboj!

Viktor Sliva

V jednom symbolickém kokpitu leteckého trenážeru se spolu na půdě Univerzity obrany sešli generál Emil Boček, legenda leteckých bojů za druhé světové války a major Pavel „Speedy“ Pavlík, pilot z čáslavské základny, do loňského roku reprezentant v leteckém pětiboji, jenž za 15 let své sportovní kariéry získal tři tituly mistra světa.

Armádnímu sportu s názvem Letecký pětiboj (Aeronautical Pentathlon) se major Pavlík začal věnovat během studií na dnešní Univerzitě obrany. „Jelikož jsem byl od malička vedený ke sportovní všestrannosti, k čemuž přispěla i skutečnost, že táta působil jako tělocvikář, byl tento sport ideálním skloubením toho, co jsem měl rád – běhu, basketbalu a plavání. Navíc jsem se mohl naučit střelbě a šermu. To vše v rámci mého profesionálního působení v AČR. Co více si můžete přát – dělat, co vás baví (v mém případě tedy armádního pilota) a k tomu v rámci povinné tělesné přípravy trénovat opět to, co vás baví,“ vyznává se major Pavlík ke vztahu ke své „srdeční záležitosti“, jak letecký pětiboj nazývá. Onu všestrannost měl na mysli i francouzský pilot Emanuel Petit, když v roce 1948 založil toto sportovní odvětví, které se sice po vzoru ses-

terských armádních soutěží nazývá letecký pětiboj, ve skutečnosti však sestává ze šesti, respektive sedmi disciplín.

První tři disciplíny jsou pro armádní pětiboje tradiční – střelba (vzduchová pistole na 10 m), plavání (100 metrů s překážkou) a šerm (ten zde má symbolizovat letecké souboje). Další disciplíny jsou již specifické – basketbal, jenž prověřuje rychlost a obratnost, a únik, který připravuje piloty na situaci po nouzovém opuštění letounu a který sestává ze dvou částí - překážkové dráhy na 400 metrů a orientačního běhu na 6 kilometrů.

Šedmá disciplína stojí mimo ty předchozí a je také samostatně hodnocena. Jde o leteckou navigační soutěž Flying Contest, v níž soutěžící nejprve podle zadání pořadatelů připraví plán letu nad určenými cíli a pak se v roli navigátora snaží tuto trasu přesně podle plánu absolvovat.

Jde o nízký navigační let ve výšce 150 až 300 metrů nad zemí se třemi otočnými body, ale především bez pomoci moderních navigačních pomůcek – čili používá se pouze tzv. srovnávací orientace se sledováním kurzu a měřením času. A právě tuto soutěž vyhrál Pavel Pavlík na loňské „armádní olympiádě“ v jihokorejském Mungyeongu, a rozšířil tak svou medailovou sbírku na tři zlata.

Závodníci měli během zmíněné soutěže možnost společně sledovat průběh letu svých soupeřů online na televizní obrazovce. Po absolvování letu se k nim připojil i major Pavlík: „Bylo vtipné poslouchat, jak ostatní závodníci hodnotí můj odlišný způsob letu. Vzhledem ke svým zkušenostem jsem totiž volil osvědčenou taktiku pohybu z jednoho výrazného bodu po trati na druhý s tím, že jsem let neustále upravoval pokyny svému pilotovi – toč doleva 5 stupňů, zrychlil o 10 uzlů, zpomal apod. Tímto způsobem jsem si neustále udržoval povědomí o tom, kde jsem, jak jsem rychlejší či pomalejší oproti plánu letu. Můj let byl prostě ve srovnání s ostatními dosti klikatý a při online přenosu to vypadalo, že letím snad jinam. Nicméně, na každém bodě jsem byl přesně, a to s žádnou nebo minimální chybou několikrát vteřin. To nakonec vedlo k výsled-

ku, který byl nejlepší ze všech. Myslím, že domácí Jihokorejci těžko nesli to, že je porazil pilot z ČR. Jejich reprezentant skončil druhý, třetí byl Fin,“ vzpomíná český reprezentant na loňský závod.

Účast na závodech v leteckém pětiboji dala Pavlu Pavlíkovi možnost poznat jiná letectva a země celého světa. V průběhu 15 let navštívil a reprezentoval AČR ve všech severovýchodních zemích, ve Francii, Španělsku, Turecku, Polsku, v roce 2012 v Brazílii a loni v již zmíněné Jižní Koreji. „Dlouho budu vzpomínat na to, co jsem díky leteckému pětiboji zažil, a tomuto sportu také vděčím za spoustu přátel po celém světě,“ ohlédl se major Pavlík za svým působením v rámci sportovního odvětví, v němž se i přes lité souboje uplatňuje heslo Friendship through Sport.

Po skončení sportovní kariéry se nyní snaží získat pro letecký pětiboj nové zájemce, a také proto na konci března navštívil Univerzitu obrany. V přítomnosti generála Emila Bočka, s nímž krátce předtím vyzkoušel letecký simulátor, a v doprovodu svých reprezentačních kolegů a trenéra majora Jiřího Mála zde specifický armádní sport prezentoval studentům leteckých odborností, kteří se na své budoucí povolání připravují na jediné vojenské vysoké škole v ČR.

Aféra majora Šoffra a volby 1946 v Brně

Text: Mgr. Jan Jandl
Foto: autor textu a rodinný
archiv dcery V. Šoffra
RNDr. Vlasty Svobodové

Rodinná fotografie majora Vladimíra Šoffra – stojící uprostřed

Když bylo na konci druhé světové války a po osvobození Československé republiky v roce 1945 obnoveno studium na českých vysokých školách, násilně uzavřených v listopadu 1939 nacistickými okupanty, zařadilo ministerstvo školství do výukového programu předmět „Nauka o obraně státu“, který tehdejší studenti, vzhledem ke své válečné zkušenosti, brali velmi vážně. V poválečném Brně, které mělo statut hlavního zemského města Země Moravskoslezské, byl výukou tohoto předmětu pověřen major generálního štábu československé armády Vladimír Šoffr.

Major Vladimír Šoffr byl významným důstojníkem prvorepublikové armády a příkladným vlastencem, který se krátce po okupaci naší země nacistickým Německem v roce 1939 zapojil do domácího odboje. Byl zatčen gestapem a až do konce války vězněn v různých nacistických věznicích a koncentračních táborech. Po návratu do osvobozené vlasti se vrátil jako důstojník do armády a ujal se role přednášejícího brněnským vysokoškolským studentům. Studenti jej obdivovali, dokázal poutavě hovořit a neomílal jen na tehdejší dobu poplatné komunistické fráze. Ve své přednášce 30. ledna 1946, pronesené v nabitém sále kina METRO na dnešní Lidické ulici brojil proti průměrnosti, jež v kombinaci s neomezenou mocí může být nebezpečná a označil inteligenci za duchovní sílu národa. Zdůraznil, že zatímco vysokoškoláci i příslušníci inteligence trpěli při nacistických perzekucích v době Protektorátu Čechy a Morava, mnozí dělníci naplno pracovali pro válečné úsilí Říše a věnovali se šme-

lině. Doslova prohlásil, že „inteligence je atomové jadérko a ostatní musí kolem ní kroužit v uctivé vzdálenosti...“

Taková řeč se sice zamlouvala studentům, ale velice nelibě zněla členům Komunistické strany Československa. Jeden z nich agilně napsal do brněnského komunistického deníku ROVNOST článek nazvaný „Protílidový postoj majora Šoffra“. V něm zopakoval nejen to, co major V. Šoffr na přednášce skutečně řekl, ale navíc jej obvinil z „údajných výpadů“ proti Sovětskému svazu, dával mu za vinu, že měl hovořit „o diktatuře průměrných a podprůměrných“ a že „inteligence nikdy nebude poskokem dělnické třídy“.

Reakce byla okamžitá – československá armáda nejprve poslala majora V. Šoffra na dovolenou a pak jej ze svých řad propustila, degradovala a zakázala mu konání dalších přednášek. Překvapení studenti nechápali: na vlastní uši slyšeli Šoffrovu přednášku, v Rovnosti se však dočetli, že jejich oblíbenec měl údajně říci něco úplně jiného. A navíc byl na základě tohoto živého článku existenčně zlikvidován a k dovršení všeho byl křivě obviněn, že za války ve vězení kolaboval s Němci. Nespokojení posluchači jednali s rektorem Masarykovy univerzity prof. Václavem Neumannem i divizním generálem Milošem Žákem. Ale když jim oba dali jen vyhýbavé odpovědi, rozhodli se sami k činu a šli před redakci Rovnosti demonstrovat na podporu majora V. Šoffra.

Dne 6. února 1946 protestovala skupina studentů před budovou redakce deníku Rovnost (sídliila tehdy na rohu dnešní Solniční ulice a Moravského náměstí) a dožadovali se demontování novinové-

ho článku a redakční omluvy majoru V. Šoffrovi. Proti těmto studentům nejprve zasáhla policie a poté bylo na studenty doslova poštváno několik tisíc dělníků ze závodu Zbrojovka, kteří na výzvu odborové rady řízené komunisty přerušili práci a vyšli do ulic.

Kauza kolem majora V. Šoffra ukázala, jak silnou moc a obrovský vliv měli komunisté v poválečném Československu. Stačil jediný novinový článek v Rovnosti, aby byla zcela zničena kariéra a tragicky poznamenán celý další život nevinného člověka. KSCŽ zde názorně ukázala, že byla schopná navzdory demokratickým zvyklostem využít, či spíše zneužít v politickém boji dělníky z továren a fakticky je mobilizovat a přivést do ulic. To byl varovný signál pro další politický vývoj v republice, dá se bez nadsázky říct, že v únoru 1946 si komunisté v Brně poprvé vyzkoušeli to, co přesně o dva roky později úspěšně provedli při únorovém komunistickém převratu. A bohužel je nutno konstatovat, že se tak stalo za blahosklonného přihlížení a bez větších protestů ze strany tehdejších nekomunistických politiků i demokratického tisku.

Události kolem tak zvané Šoffrovou aféry se navíc odehrály v době vrcholících příprav na první poválečné volby v Československu, které byly stanoveny na 26. května 1946. Jednalo se o zásadní měření sil mezi komunisty a nekomunistickými politickými stranami, které mělo rozhodnout o dalším vnitropolitickém vývoji a zahraničně politické orientaci naší republiky. V rámci uzavřeného systému tzv. Národní fronty se na nátlak komunistů některé záležitosti v předvolební kampani staly doslova tabu a patřilo „k dobrým mravům“ je na veřejnosti ani v tisku nekritizovat či zpochybňovat. Mezi ně patřilo zejména politické spojení se Sovětským svazem, téměř posvátné a nedotknutelné postavení dělnické třídy a jednotných odborů a také rozsáhlé poválečné znárodnování průmyslových podniků. A právě tato témata byla z pohledu komunistů silně dotčena tzv. Šoffrovou aférou v Brně – skutečností, že studenti spolu s majorem V. Šoffrem měli rozbít „národní jednotu“, která se stala na všech úrovních poválečného života doslova zaklínadlem.

Další dějství této uměle vyvolané aféry pokračovalo již zmíněnými květnovými volbami, které navzdory drtivému celostátnímu vítězství Komunistické strany Československa (v českých zemích získala 40% hlasů a na Slovensku 30% hlasů), v Brně ve volbách zvítězila Československá strana národně socialistická, považovaná obecně za hlavního protivníka komunistů v poválečném Československu. Tato skutečnost mimo jiné způsobila, že v souladu s předvolebními úmluvami mezi politickými stranami se novým brněnským starostou stal v létě 1946 národní socialista Josef Podsedník. Ten také vzápětí ustavil vyšetřující komisi, která měla nezávisle na policii a politickém

Kounicův palác – symbol vysokého školství v Brně

kém ovlivňování objasnit podstatu sporu kolem majora Vladimíra Šoffra.

Vyšetřování tohoto případu, stejně jako vyšetřování všech dalších porušení

zákonů, jichž se komunisté po roce 1945 dopouštěli, nakonec znemožnil státní převrat v únoru 1948.

Vlastenecký důstojník Vladimír Šoffr

Narodil se 11. prosince 1904 v Třebíči, po maturitě nastoupil v září 1923 do Vojenské akademie v Hranicích, získal hodnost poručíka a v srpnu 1925 byl zařazen k 10. pěšímu pluku v Brně. Současně studoval na Vysoké škole válečné v Praze a po jejím ukončení v létě 1936 jej převedli jako štábního kapitána generálního štábu k Zemskému vojenskému velitelství v Bratislavě, později na velitelství V. sboru v Trenčíně.

Po okupaci českých zemí a vyhlášení Slovenského štátu musel V. Šoffr jako československý důstojník Slovensko opustit a vrátil se do okupované vlasti. Zde byl přidělen jako administrativní pracovník na okresní úřad v Moravských Budějovicích a na této pozici se s vědomím předsedy protektorátní vlády generála Aloise Eliáše zapojil do domácího protinacistického odboje v odbo-

jové skupině dr. Schmoranze. V srpnu 1939 došlo k prozrazení této odbojové skupiny a nastalo zatýkání, kterému se nevyhnul ani V. Šoffr. Lidový soud v Berlíně jej odsoudil ke 3 rokům vězení a po jejich odypkání byl deportován do koncentračního tábora Osvětim s poznámkou „návrát nežádoucí“. Prošel i řadou dalších nacistických věznic a koncentračních táborů i tzv. pochodem smrti. Z koncentračního tábora Mittelbau – Dora jej počátkem května 1945 osvobodili vojáci americké armády.

Po návratu do znovuobnovené ČSR vstoupil opět do armády, získal hodnost majora generálního štábu a počátkem roku 1946 byl požádán o zajištění přednášek „Nauka o obraně státu“ na brněnských vysokých školách. Za své vlastenecké postoje a antikomunistické názory při přednášce se stal v předvečer konání parlamentních voleb obětí štvavých útoků ze strany komunistických funkcionářů a brněnského komunistického tisku. Musel podstoupit ponižující kárné řízení, měl zakázanou další přednáškovou činnost pro studenty, byla mu odebrána vojenská hodnost a posléze byl ještě před únorem 1948 propuštěn z armády!

Po nuceném odchodu z armády byl za komunistického režimu V. Šoffr nucen vykonávat jen podřadná nekvalifikovaná zaměstnání, plné rehabilitace se dočkal až počátkem roku 1990, kdy byl povýšen na plukovníka v. v. Jako bývalý protinacistický odbojář se stal i členem Českého svazu bojovníků za svobodu. Navzdory svému těžkému životnímu osudu zemřel Vladimír Šoffr 9. června 1993 v Brně ve věku téměř 90 let.

Brněnská kulturní scéna

Vít Pospíšil

Foto: Wikipedie

Letošní rok probíhá ve znamení největšího světového dramatika Williama Shakespeara. V Brně proběhne **17. ročník Letních shakespearovských slavností** tradičně na Špilberku od 16. 7. do 12. 8. Poslední dvě představení (11. a 12. 8.) jsou pak věnována Othelovi. Pro čtenáře je jméno hlavního hrdiny synonymem žárlivosti, ale opomenuto zůstává, že zároveň šlo významného vojáka Benátské republiky. Vojenské pozadí tragického příběhu, v němž je Othello obětí, má zcela konkrétní obrysy. Děj se odehrává v Benátkách a na Kypru v 15. století. V roce 1453 sultán Mehmed II. dobyl hlavní město kdysi všemocné, ale upadající Byzantské říše Konstantinopol a jako své nové hlavní město ji přejmenoval na Istanbul. Osmanská říše pak dále rozšiřovala svoje državy jak na evropské půdě, tak i v Africe a Asii. Jediným soupeřem ve Středomoří mu byly Benátky. Othello jako nejlepší benátský vojevůdce měl hájit Kypr, dodnes cennou námořní základnu, o níž Benátky přišly v roce 1570. V pozadí děje Shakespeareova dramatu je námořní vítězství Benátčanů u Lepanta roku 1571, jež tu-

reckou expanzi ve Středomoří ukončilo. Bude zajímavé sledovat, jak se s hrdinou tmavé pleti, obětí intrik, pravým vojákem, který řeší údajnou nevěru své ženy okamžitě a při poznání omylu skončí dle

vojenské cti sebevraždou, vyrovná režisér Michal Vajdička. V česko-slovenské inscenaci Shakespeareovi hrdinové mluví česky i slovensky v překladu Lubomíra Feldeka a Martina Hilského.

Populární iberoamerické skladba La Paloma se v českých zemích hrála v 19. století v pomalém rytmu na pohřbech. Přinesli ji sem čeští vojenští muzikanti kapely Maxmiliána I. Mexického, bratra císaře Františka Josefa I. Své mexické dobrodružství zaplatil Maxmilián roku 1867 smrtí z rukou členů popravicí čtyř právě za zvuků La Palomy. Slyšet ji bylo jeho poslední přání. Čeští vojenští muzikanti v Mexiku na oplátku ovlivnili nástrojové obsazení tamních lidových kapek zvaných mariachi. Ty byly původně složeny pouze z kytar různých velikostí. Pod dojmem české hudby se mariachi rozšířily o housle a trubku a hrály středoevropské valčíky i polky, ovšem v mexickém pojetí. V repertoáru měly i zdánlivě hravou populární iberoamerickou melodii La Cucaracha, která v mexických dějinách fungovala jako píseň vojsk Pancho Villy v době mexické revoluce. Spisovatel Ernst Hemingway, účastník obou světových válek 20. století, o ní napsal: „Má stejně záłudně lehkou melodii, jako všechny písně, s nimiž šli lidé na smrt.“ Vychutnat iberoamerickou hudbu si budou moci od 28. 6. do 3. 7. návštěvníci festivalu španělské kultury **Ibérica**, jehož součástí bude také přehlídka gastronomie. Vrcholem pak 30. 6. bude večer flamenca v podání souboru Puerto flamenco na Špilberku.

Janáčkova opera reprizuje 10. 8. oratorium Bohuslava Martinů Gilgameš v režii Jiřího Heřmana a pod taktovkou Marko Ivanoviče. Gilgameš, v polovině 3. tisíciletí př. n. l. král města Uruku, se stal předlohou pro stejnojmenný sumerský epos. Jedná se o historickou postavu – prvního budovatele městského opevnění jednoho z nejstarších měst světa, zmíněného sumerského Uruku. Gilgameš ho uhájel proti nepřátelům, kteří chtěli kontrolovat zavlažovací systémy města, a tak ho ovládnout. Jak vidno, války o vodu se vedly už 2500 let před naším letopočtem. Bohuslava Martinů při komponování oratoria zaujaly základní otázky lidské existence, které rezonují v eposu. Gilgameš v něm hledá nesmrtelnost, ale nenajde ji. Jeho nesmrtelným dílem jsou však hradby Uruku, které městu umožnily přežít.

Soutěžní křížovka o ceny!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 10. května 2016 e-mailem na adresu: listy@unob.cz
 Dva výherce odměníme věcnou cenou.
 Tajenka z č. 2: ... moje bývalá sekretářka.
 Výherci z č. 2: Marie Karásková a Drahomíra Macháčková.

Šance pro dva čtenáře

Knihy do soutěže věnovalo nakladatelství HOST.

AVERZE 2 PRIMÁT kniž. UZLÍČEK V TKANINĚ AFRO-ASIAT TŘEBAŽE DĚDINA DIVOKÝ ASLUSKÝ OSEL PŘEDMET									
VÝROBCE LIMONÁD									
REKO-MANDO									
ZNAČKA OLŠVA			PARIŽ mez. kód země					SOL lek.	
HODINA II.				NOČNÍ POODNIK AUTORSKÝ ARCH skr.				ZNAČKA GERMANIA PSÍ PLEMENO	
ÚDER					BLOK ŠPRYMAR				
SYMBOL EDĚM									
NÁSTRAHY PYTLÁKA				ZKOŠENÍ SPZ ÚSTI nřl.				BOJOVÝ POKŘIK UKÁZOV. ZAJMENO	
UKÁZOV. ZAJMENO			DOVED-NOSTI POPLAŠNÝ			ZAMEJ VZOREC JOJIDU IRIDIA			
VALENÍM OBALTI řidč.								SOLMIZ- SLABIKA LOUZE sloven.	
KAPUSTA nřl.				VYSTŘEDNÍ TANEC SPOJKA kniž.					
POSVÁT-NÝ BYK		ST. VZTAŽ. ZAJMENO			ZV. HYG. VLOŽEK KRÁTKÉ KABÁTÝ			MAĎAR-SKÉ SIDLO	STÁTNÍ UČITELSKÁ ZKOUSKA angl. zhr.
IDAJ NA OBÁLCE								LEČ. DLOUH NEMOC. zhr. ČÁST CELKU	
BRAZIL-SKÁ REKA						DVOJZPĚV ZNAČKA NITONU			
IRAN mez. kód									
RADOVÁ ČÍSLOVKA									

Flirt na dálku je totéž jako . . .

SUDOKU

2	3	8		4	6
		6			
6	4		5	7	9
9	6	1	7		4
3	5		2	8	6
7		6		3	2
		5			
4		1	8		5

3	2	8			1
5					7
		1	9	6	5
7		2			6
	9	5	7	3	1
1			5		2
	3	5	1		
6				2	8
9		6	8	7	5

	2		6	4	
					3
	4	9	3		6
9	3		1		7
2		6		8	1
7			2	3	4
		2	7	8	
1	9		5		8
	7	9		5	

SUDOKU NA JARNÍ TEPLÉ DNY – LUŠTĚTE NA HORÁCH, NA PROCHÁZKÁCH PO LESE, PŘI ODPOČINKU PO TURISTICE NEBO JEN TAK V POHODLÍ DOMOVA

						1	8
		1	6		4		
7	3		4	5	2		
	9	3		5		2	4
2							5
6	7		1		8	9	
		7	3		9	5	8
		9		4	6		
	2						

1				7		4	8
7	8		4	3		2	1
		2	1				
5		8		1			
	2			8		1	6
		6			7		3
				4	8		
		1		7	2		6
6	3		8				4

6	9	8	3		
2		3	4		
7		9		4	6
8	5	1	7	6	2
	4			1	
6		5	2		8
9	6	3	5		
		2	1		3
	2	6			9

Po stopách legionářů ve Francii

Den “ D“ na plážích Omaha, Gold, Juno a Sword

Jan Kux

Autobus nás z Cherbourgu přemístil o 100 km dál k pobřežní dělostřelecké baterii v Longues sur Mer. Když jsme zastavili na pobřeží, bylo mlhavé mžící ráno. Po kilometrové chůzi již nebyl nikdo rozespalý a ani na pochybách, že čtyři bunkry „zdobila“ 152 mm škodovická děla s dostřelem až 22 kilometrů, vyrobená v roce 1928.

Baterie s výhledem na moře je do dnes výborně maskovaná. Němci zde proti spojeneckým křižníkům vystřelili 170 těžkých nábojů. Pevné palposty vydržely i bombardování z letadel. Druhý invazní den se osádka vzdala.

Jen 15km odtud je na pláži Omaha americký hřbitov. Na důstojném pietním místě leží svůj věčný spánek i syn presidenta Roosevelta. Les bílých náhrobků připomíná i německého kulometčíka, který zastřelil více než tisíc invazních vojáků. Jeho přezdívka Bestie z Omahy žije ve vzpomínkách dodnes. Vypálil dvanáct tisíc kulek, než sám zůstal v okopu bez náboje a byl zajat. K tomuto boji se přihlásil až v roce 1988, zemřel v roce 2006. Pak jsme zdolali 3,5km zrychleným přesunem. A nebyla to procházka růžovým sadem, nýbrž mokřým písekem po pláži kolem dalších významných bitevních bodů. Pomník ženistům, muzeum vyloďení, opěrný bod č. 62, rybářský přístav či stánky s válečnými suvenýry. Souhra nepříznivých okolností jako byla silná německá obrana, příkré skalní srázy, záтары kolem bráněných pozic a také nesplněný úkol letectva, selhání přepravy 29 tankových člunů na pláž, navigační problémy a boční vlny zde zapříčinily ztrátu deseti tisíc vojáků v akci, kterou v roce 1962 ztvárnil film s titulem Nejdělsí den.

Přejeli jsme jen pár kilometrů do Arramanches. Na pláži Gold nás přivítalo slunce. Cílem britských vojsk pod velením generála Grahama zde bylo dobyt

pobřežní opevnění, město Bayex a spojit se s kanadskými vojsky bojujícími o pláž Juno. Útok byl úspěšný, cíle byly splněny včetně vybudování předmostí. U pláže byl vytvořen umělý přístav, který byl v pozdějších dnech velmi důležitý pro přísun vojenského materiálu. Při odlivu jsme se procházeli mezi betonovými pontony někdejšího mola, ležícími v písku. Vodní laguny v jejich nitru skrývaly ryby. Když se v těchto místech zastavíte a v myslí vás obklopí válečná vřava, není to romantické! Na břeh je to náhle velmi daleko.

Na sousední pláži Juno v malém přístavu Courseulles sur Mer je kanadské muzeum, které připomíná zvláštnost zdejších bojů. Tou byly podvodní útesy a zaminování, které účinně pomáhaly bránit pobřeží. Ničily vyloďovací čluny a podepsaly se na třicetiprocentních ztrátách. Až odpoledne se podařilo vylodit tanky 1. husarského tankového praporu, který dosáhl určených cílů, a navečer se vojska propojila s pláží Gold.

Odpor wehrmachtu na pláži Sword byl nejslabší, přesto zde padlo 630 vojáků. Osm kilometrů pláže bylo obsazeno relativně rychle. Nepochybně nejzajímavější částí operace bylo obsazení mostů Pegasus a Horsa. Výsadkáři majora Johna Howarda se pomocí kluzáků k velkému překvapení okupantů náhle objevili v jejich týlu, aby mosty zachránili před zničením ustupujícím wehrmachtem. Dnes

přímo u prvního z mostů stojí zajímavé muzeum této operace, které představuje i legendární kluzáky. Když stojíte u jejich křehkých konstrukcí, mysl vám unášejí zvláštní smíšené pocity o odvaze a vojenském hazardu se životy mužů. U pomníku majora Howarda je třeba smeknout před velkým hrdinstvím hrstky jeho vojáků. Most ubránili a ten pak posloužil k přepravě spojeneckých vojsk.

Den plný zážitků, přeplněný tisíci obětí nesmyslné války se nachýlil k večeru.

Pomník majora J. Howarda u muzea PEGASUS BRIDGE

Americký hřbitov - Omaha